

Αμπελοοινικά Νέα

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΚΕΟΣΟΕ • ΕΤΟΣ ΙΣΤ' • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 78 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009 • Λ. ΠΙΑΝΚΟΥΡ 73, 115 23

ΚΩΔΙΚΟΣ 1507

e-mail: keosoe@otenet.gr

Αποκαλυπτική μελέτη της ΚΕΟΣΟΕ για τις χρόνιες αδυναμίες του τομέα

Πως καθηλώνονται οι τιμές παραγωγού αναγκαία η σύσταση ειδικού σώματος ελεγκτών

Τις αθέατες διαδρομές στη διακίνηση και την οικονομική νοθεία του κρασιού φέρνει στο φως έκθεση της ΚΕΟΣΟΕ που προτείνει και συγκεκριμένα μέτρα για να μπει τέλος στην ασυδοσία και ήδη επιδόθηκε στην ηγεσία του υπουργείου Αγρ. Ανάπτυξης.

Η έκθεση, που συζητήθηκε εκτενώς σε συνεδρίαση του ΔΣ της οργάνωσης, δεν αφήνει περιθώρια χαλάρωσης στις αρμόδιες αρχές, καθώς περιγράφει με σαφήνεια τον τρόπο και τα μέσα που συντελείται η αφαίμαξη του αμπελουργού αλλά και του καταναλωτή.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, η δράση των κυκλωμάτων αρχίζει από το στάδιο του πρωτογενούς τομέα και επεκτείνεται, σχεδόν ανέλεγκτα, στη μεταποίηση και φυσικά στη φάση της κατανάλωσης, ιδίως στους χώρους εστίασης με το χύμα κρασί.

Αφετηρία της διαδρομής μέσω της οποίας τα κυκλώματα καταφέρνουν να επιβάλλονται στον

κλάδο καταστρατηγώντας κάθε έννοια ανταγωνισμού και ομαλής λειτουργίας της αγοράς κρασιού είναι καταρχήν ο πρωτογενής τομέας, όπου λόγω της απουσίας ελέγχων διακινείται η σταφυλική παραγωγή δίχως ταυτότητα. Εδώ, κεντρικό ρόλο έχουν οι "μεσιτείες" που από τους αμπελουργούς αποκαλείται ως "πλυντήριο μαύρων σταφυλιών".

Επόμενος σταθμός, τα ευκαιριακά οινοποιεία, που συχνά λειτουργούν δίχως κανόνες, ή και οργανωμένα οινοποιεία που παραλαμβάνουν και μεταπωλούν εισαγόμενο κρασί, χωρίς να ελέγχεται η ιχνηλασιμότητά του και πλέον να καταλήγει στην αγορά ως ελληνικό.

Στο ίδιο στάδιο, της μεταποίησης, εξακολουθεί να ισχύει το χρόνιο πρόβλημα με την παραλαβή σταφυλιών τριπλής χρήσης σε ευτελείς τιμές, γεγονός που αποτελεί αθέμιτο ανταγωνισμό.

Εντέλει, στους χώρους εστίασης, στην "καράφα" που παραγγέλλουν οι καταναλωτές το

κρασί που περιέχεται συνήθως εμφανίζεται ως ελληνικό, στην πραγματικότητα όμως είναι είτε εισαγόμενο είτε προϊόν πρό-

σμεϊξης είτε προέρχεται από την οινοποίηση μη οινοποιήσιμων σταφυλιών.

Σε όλα αυτά, οι αρχές αδρά-

νησαν. Έτσι δεν γίνεται κανένας έλεγχος στα εισαγόμενα κρασί από τρίτες χώρες ή στο κρασί που διακινείται ενδοκοινοτικά, ενώ εξ αιτίας της πλήρους απουσίας ελέγχων ακόμη και στις περιπτώσεις νόμιμης διακίνησης οι κερδοσκοποι συμπίεζουν τις τιμές παραγωγού και διογκώνουν τις τιμές καταναλωτή. Αποτέλεσμα, έναν λίτρο σε bag in box να κοστίζει στο χονδρεμπόριο 0,35-0,45 ευρώ και να καταλήγει στην κατανάλωση από 8-10 ευρώ.

Για την αντιμετώπιση της κατάστασης, που έχει φτάσει πλέον στο απροχώρητο, η ΚΕΟΣΟΕ προτείνει δέσμη συγκεκριμένων μέτρων σε όλο το φάσμα της παραγωγής-οινοποίησης-κατανάλωσης, χαρακτηρίζοντας αναγκαία τη σύσταση ειδικού σώματος ελεγκτών που θα αναλάβει τη διενέργεια των ελέγχων, διασφαλίζοντας τη λειτουργία της αγοράς κρασιού στη βάση των κανόνων του υγιούς ανταγωνισμού.

Του Δημήτρη Βιτάλη για τα Αμπελοοινικά Νέα

Σελ. 4, 5, 7

Ενιαία ενίσχυση

30.000 τα δικαιώματα για το 2009

Σε 30.000 (όπως είχαν προβλεφθεί στο Εθνικό Πρόγραμμα Στήριξης 2009-2013) ανέρχονται τα δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης για το 2009 με το κα-θένα απ αυτά να ορίζεται στα 43,30 ευρώ το στρέμμα, σύμφωνα με τη σχετική υπουργική απόφαση που ορίζει τα κριτήρια για να χαρακτηριστεί κάποιος δικαιούχος.

Δικαιώματα χορηγούνται μόνο για τις οινοποιήσιμες ποικιλίες σταφυλιών, αποκλεισμένων των σταφυλιών της λεγόμενης διπλής ή τριπλής χρήσης, ενώ κάθε αμπελουργός λαμβάνει δικαιώματα για τον αριθμό των στρεμμάτων αμπελώνα που κατέχει με ανώτατο όριο τα 5 δικαιώματα ή 50 στρέμματα.

Εν τω μεταξύ, δόθηκε προκαταβολή 1,2 δισ ευρώ της ενιαίας ενίσχυσης στους αγρότες, με τη δεύτερη δόση πάντως να υπολογίζεται ότι θα δοθεί τον Μάρτιο. Η Ε.Ε., ταυτόχρονα, έθεσε τελεσίγραφο για την ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης έως τις 31 Ιανουαρίου και των ελέγχων έως το τέλος Φεβρουαρίου.

Σελ. 7

Χαμηλές τιμές και στο φετινό τρύγο

Μια από τα ίδια για τους αμπελουργούς και στον φετινό τρύγο. Οι τιμές των σταφυλιών διαμορφώθηκαν σε χαμηλά επίπεδα, σε ορισμένες ποικιλίες μάλιστα υπήρξε μείωση έως και 50% συγκριτικά με πέρυσι, ενώ παρατηρήθηκαν και πάλη τα γνώριμα φαινόμενα που παράγουν αυτό το αποτέλεσμα.

Πέραν της μόνιμης πληγής που αποτελούν για τον κλάδο τα κερδοσκοπικά κυκλώματα, οι επιπλέον λόγοι που επέδρασαν στη διαμόρφωση πτωτικού κλίματος στον τρυγητό είναι τα υψηλά αποθέματα των οινοποιείων, οι χαμηλές

τιμές θειωμένων γλευκών για εξαγωγή, η μείωση της κατανάλωσης εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και ο περιορισμός της ταξιδιωτικής δαπάνης κατά την τουριστική περίοδο.

Το γεγονός ότι οι αμπελουργοί διέθεσαν για άλλη μια χρονιά την παραγωγή τους σε τιμές που μόλις καλύπτουν το κόστος ενισχύει τις τάσεις εγκατάλειψης του επαγγέλματος καθώς δεν υπάρχει διέξοδος ούτε στο καθεστώς των εκριζώσεων, αφού η περιφερειακή διοίκηση εφαρμόζει με αυστηρό τρόπο την επιλεξιμότητα, με βάση και μόνο τις δηλώσεις συγκομιδής.

Σελ. 3

Marketing οίνου

σελ. 2

Προοπτικές
εξαγωγών στις
ΗΠΑ

σελ. 2

Έγκριση προγράμματος
"Αλέξανδρος
Μπαλτατζής"

σελ. 2

Το κρασί σε όλο
τον κόσμο

σελ. 6

Οινοπνευματικά

σελ. 8

Marketing οίνου

Ποιες τάσεις, για ποιούς καταναλωτές

Εμποροι, οινοποιοί και εταιρείες marketing συναγωνίζονται με αυθεντικές και καινοτόμες ιδέες για να ξαναδώσουν στους καταναλωτές μια «άλλη εικόνα» ένα διαφοροποιημένο προϊόν.

Από άποψη καινοτομιών, οι Αγγλοσάξονες προχωρούν πιο γρήγορα, ενώ συχνά στις «παραδοσιακές χώρες» οι ιδέες αργοπεθαίνουν.

Τι συμβαίνει, πού υπάρχουν εξελίξεις;

Τα πώματα

Περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο αιφνιδιάζουν τα χρώματα των συνθετικών φελλών. Η καινοτομία αυτή, που είχε κλονίσει τους επαγγελματίες και τους λάτρεις του κρασιού εδώ και μερικά χρόνια, σήμερα έχει γίνει αποδεκτή, με σαφείς τάσεις αύξησης της χρήσης τους.

Οι φιάλες

Σερφάρουν στις τάσεις «σκέπτομαι το περιβάλλον», «ισοζύγιο άνθρακα», «προστατέψτε τον πλανήτη». Δεν είναι λίγοι που υιοθετούν την τάση να ανοίξουν στους φίλους τους μια φιάλη PET, ευκολομετάφερτη, οικονομική και ανακυκλώσιμη. Πέρα από τις νέες φόρμες φιαλών, η τάση της αλλαγής του υλικού της συσκευασίας, κατακτά έδαφος, αφού αλουμινένιες πιο ελαφρές γυάλινες φιάλες, διευκολύνουν τις μεταφορές και «κατεβάζουν» τους προϋπολογισμούς.

Οι ετικέτες

Το ισχυρό εργαλείο του marketing.

Μετά την τιμή η ετικέτα συχνά κάνει τη διαφορά στην επιλογή ενός κρασιού. Για το λόγο αυτό σήμερα «ανθίζουν» καινούριες επιχειρήσεις εξειδικευμένες στην δημιουργία ετικετών, αλλά και σύμβουλοι marketing και διαφημιστές για τη δημιουργία sites στο internet.

Αλλά προσοχή η ετικέτα ανακλά το

περιεχόμενο στην φιάλη. «Είναι μέσο μετάδοσης της ταυτότητας, παράγει τη λαχτάρα της αποκάλυψης, τον καρπό της αγοράς. Η ετικέτα είναι πολλές φορές η προσωπική carte visite. Η αντανάκλαση του μηνύματος που μεταφέρει, terroir,

φρουτώδες, μεταλλικό, κομψό... περνά σε προσωπικό επίπεδο σήματα, που ερεθίζουν τον αγοραστή να τα συναντήσει.

Εάν το μοντέρνο, το διάφανο και το καινοτόμο σχεδιασμένο είναι οι τάσεις η άφιξη των κινέζων καταναλωτών, μοιάζει ν' ανακοινώνει στο άμεσο μέλλον την επιστροφή στην κλασική ετικέτα των Chateau. Ακόμη και εκεί η γνώση της αγοράς και η στόχευση αποτελεί βασικό στοιχείο.

Η συσκευασία

Μετά την ετικέτα είναι ίσως η περιοχή που η δημιουργικότητα εκφράζεται περισσότερο. Το Bag in Box γνωρίζει μια αξιοσημείωτη ανάπτυξη παντού. Αρέσει γιατί είναι πρακτικό, επιτρέπει την συντήρηση του κρασιού επί μακρόν και αποθηκεύεται ευκολότερα απ' ό,τι οι φιάλες.

Από άποψη υλικού είναι απόλυτα ανα-

κυκλώσιμο και επιτρέπει τις υπερβάσεις: χρώματα, γραφιστικά, σχεδιασμοί... και όλες τις παραλλαγές όπως εικαστικά καλλιτεχνών για παράδειγμα.

Και εάν το BIB των 5 lt ή των 10 lt εκτιμάται ότι αναπτύσσεται με γρήγορους ρυθμούς, το BIB των 3 lt, πιο πρακτικό στην αποθήκευση, προβλέπεται ότι θα κατακτήσει τις αγορές στην συνέχεια. Οι καινοτομίες πλέον στην συσκευασία είναι πολλές και απευθύνονται κυρίως στους νέους καταναλωτές που είναι δικτυωμένοι με απλά κρασιά, εύκολα και φρουτώδη αλλά και γρήγορα αποδεκτά από τους μη εξειδικευμένους.

Οι γεύσεις

Μερικοί το πάνε πολύ μακριά σε σχέση με τις πρωτοβουλίες τους γύρω από το κρασί.

Αρωματικά κρασιά, κρασιά χωρίς αλκοόλ, κρασί με σόδα, κοκτέιλ με βάση το κρασί ή τα αφρώδη. Είναι ένας χώρος της αγοράς πολύ διακεκριμένος, που στοχεύει στο νέο καταναλωτή που είναι ανοιχτός στις νέες εμπειρίες, αλλά στον χώρο αυτό υπάρχει έντονος ανταγωνισμός.

Τα κοινωνικά δίκτυα κρασιού.

Επιτέλους το Internet, η νέα μόδα διάδοσης πληροφοριών παρουσιάζει και δημιουργεί προσδοκίες για το εμπόριο και το marketing. Υπάρχουν ηλεκτρονικές επιχειρήσεις που σε καλούν να γίνεις «εικονικός» αμπελουργός ή οινοποιός.

Η πώληση δειγμάτων σε μικρή συσκευασία είναι μια ιδέα που επιτρέπει να δοκιμαστεί το κρασί πριν πραγματοποιηθεί η αγορά.

Τέλος η εμφάνιση κοινωνικών δικτύων τύπου facebook, έδωσε την ευκαιρία σε κάποιους να σκεφτούν την δημιουργία του facebook du Vin, μια αυθεντική μεταφορά δηλαδή της δύναμης προς τους καταναλωτές, αφού αυτοί την κατέχουν.

Προοπτικές εξαγωγών στις ΗΠΑ

Το ποθέτηση του ελληνικού κρασιού στην αμερικανική αγορά προϋποθέτει την προβολή του πλούτου και των ιδιοτήτων των ελληνικών ποικιλιών. Αυτό επισημαίνει, μεταξύ άλλων, έκθεση του Γενικού Προξενείου στο Σικάγο για την αγορά κρασιού στις ΗΠΑ και τις προοπτικές των ελληνικών εξαγωγών.

Στα συμπεράσματα της έρευνας προσεγγίζονται, ανάμεσα στα άλλα, τα κίνητρα υπέρ της κατανάλωσης (λιανική - εστιατόρια) που έχουν θέσει οι συντελεστές της αγοράς, ενώ τονίζεται η αναγκαιότητα θεσμικής, κυρίως, προβολής ως αποφασιστικό μέτρο που θα συμβάλει στην πορεία του προϊόντος.

Τα στοιχεία της έρευνας καταγράφουν και την εντυπωσιακή πορεία που είχαν στην αγορά των ΗΠΑ τα κρασιά χωρών όπως η Χιλή, η Αργεντινή, η Νότιος Αφρική και η Νέα Ζηλανδία, οι οποίες με γνώμονα την ικανοποίηση των προϋποθέσεων που υπαγορεύουν οι συντελεστές της αμερικανικής αγοράς κατόρθωσαν να αποσπάσουν αξιολήματα σε ορισμένες περιπτώσεις ποσοστά (η Χιλή μάλιστα επισκίασε ακόμη και την Ισπανία, από τις παραδοσιακές δυνάμεις του χώρου).

Σημειώνεται ότι ολόκληρη τη μελέτη έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα Agora (<http://agora.mfa.gr/>), του Υπουργείου Εξωτερικών.

Τριμηνιαία έκδοση της ΚΕΟΣΟΕ

Ιδιοκτήτης

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΑΜΠΕΛΟΟΙΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΚΕΟΣΟΕ)

Εκδότης - Διευθυντής:

Παρασκευάς Κορδοπάτης

Δημοσιογραφική επιμέλεια:

Τάσος Καπερνάρος

Γραφεία:

Λ. ΠΙΑΝΚΟΥΡ 73 115 23 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ: 210 6923102 - 210 6923291
FAX: 210 69 81182, e-mail: keosoe@otenet.gr

Επιστολές - Εμβάσματα:

"ΑΜΠΕΛΟΟΙΝΙΚΑ ΝΕΑ" ΚΕΟΣΟΕ

Συνδρομή Ετήσια:

Φυσικών Προσώπων:	€ 11,74
Συνεταιριστικών Οργανώσεων:	€ 17,61
Οργανισμών - Ν.Π.Δ.Δ.	€ 17,61

* Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν τις απόψεις αυτών που υπογράφουν

Δημιουργικό - Γραφικές Τέχνες "ΕΠΟΨΙΣ"

Ερεχθούς 7, 163 44 Ηλιούπολη
Τηλ. & Fax: 210 9715483
e-mail: epopsis@otenet.gr

ATEbank
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο **Θεόδ. Πανταλάκης**, μέχρι τώρα αντιπρόεδρος του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, αναλαμβάνει με απόφαση της κυβέρνησης νέος διοικητής της ATEbank.

Εγκρίθηκε το αναθεωρημένο πρόγραμμα "Αλέξανδρος Μπαλτατζής"

Σε αρδευτικά έργα θα κατευθυνθεί το μεγαλύτερο ποσό από το συνολικό κονδύλιο των 176,1 εκατ. ευρώ του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλτατζής» υπό την αναθεωρημένη του μορφή, το οποίο εγκρίθηκε πρόσφατα από τα αρμόδια κοινοτικά όργανα.

Από το παραπάνω ποσό τα 20 εκατ. ευρώ θα κατευθυνθούν για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών στην ελληνική γεωργία, 70 εκατ. ευρώ για αρδευτικά έργα, τα 44,1 εκατ. ευρώ για τη στήριξη του γαλακτοκομικού τομέα και τα υπόλοιπα 42 εκατ. ευρώ για την ενίσχυση της ευρωζωνικότητας στις περιοχές της υπαίθρου.

Η αναθεώρηση του «Αλέξανδρος Μπαλτατζής» έγινε με βάση τις προτάσεις της προηγούμενης πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης ενώ η νυν ηγεσία έχει εξαγγείλει ότι θα προχωρήσει, εντός του πρώτου εξαμήνου του 2010, σε νέα τροποποίηση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

Τρύγος 2009

Σταφύλι υψηλής ποιότητας σε μέτρια επίπεδα παραγωγής

Όλες τις προϋποθέσεις για την παραγωγή ξεχωριστού, ιδιαίτερα ποιοτικού κρασιού φαίνεται ότι καλύπτει η συγκομιδή σταφυλιού στον φετινό τρυγητό. Αυτό προκύπτει από τα χαρακτηριστικά της σταφυλικής παραγωγής- πολύ καλή ανάπτυξη, ωρίμανση, άριστη υγιεινή κατάσταση-, που ευνοήθηκε από τις καλές καιρικές συνθήκες της άνοιξης, αν και κατά περιοχές υπήρξαν ορισμένες αρνητικές επιπτώσεις από τις βροχοπτώσεις. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του υπουργείου Γεωργίας η συγκομιδή θα ανέλθει στα 3800000 HL, ωστόσο τα μέχρι στιγμής στοιχεία δείχνουν ότι το ύψος παραγωγής θα είναι εντέλει χαμηλότερο. Ειδικότερα, ανά αμπελουργική περιοχή η εικόνα του τρύγου είναι η ακόλουθη:

ΑΜΥΝΤΑΙΟ

Οι βροχοπτώσεις δεν επέτρεψαν την αναμενόμενη φαινολογική ωρίμανση στην ποικιλία Ξινόμαυρο, με αποτέλεσμα το 2009 να μην χαρακτηρίζεται έτος κορυφαίων ερυθρών οίνων. Όμως οι καλλιεργητικές τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν στον αμπελών (αραίωση στα 800 kg/στρέμμα, ξεφύλλισμα) βοήθησαν έτσι ώστε να έχουμε την κορυφαία χρονιά των ροζέ. Το Ξινόμαυρο έδωσε μια εκρηκτική δυναμική φρουτώδων αρωμάτων, οπότε και οι ααρωματικές ροζέ θα δώσουν μια διαφορετική νότα. Ο σακχαρικός τίτλος κυμάνθηκε από 11,0-12,0 Be και οι οξύτητες από 8,5 έως 7,0 gr/τριγικού / lt αντίστοιχα. Οι ξενικές ποικιλίες Syrah και Merlot τρυγήθηκαν με 12,5 έως 13 Be και με σχετικά μεγάλες οξύτητες που κυμαίνονταν γύρω στα 7,0 gr/τριγικού / lt αντίστοιχα. Ιδιαίτερη η χρονιά των λευκών ποικιλιών όπως το Sauvignon και το Chardonnay. Οι οίνοι που παρήχθησαν είναι ιδιαίτερα αρωματικοί με μια πολύ καλή ισορροπία αλκοόλης και οξύτητας. Ο σακχαρικός τίτλος κυμάνθηκε από 12,0 έως 12,5 Be και οι οξύτητες από 6,2 έως 6,8 τριγικού / lt αντίστοιχα.

ΝΑΟΥΣΑ

Οι λίγες βροχές του Σεπτεμβρίου δεν επηρέασαν την ποιότητα των σταφυλιών και δεν υπήρχαν ασθένειες. Ο τρύγος ήταν όψιμος σε σχέση με άλλες χρονιές (από 24/9 έως 12/10). Ο σακχαρικός τίτλος ήταν από 12 έως 12,5 Be και φυσιολογική ολική οξύτητα. Τα χρωματικά χαρακτηριστικά όπως και τα αρώματα είναι σε πολύ καλό επίπεδο και αναμένεται να έχουμε κρασιά μακράς παλαιώσης.

ΤΥΡΝΑΒΟΣ

Η περιοχή έδωσε σταφύλια σε ικανοποιητική κατάσταση και χωρίς προσβολές. Ο σακχαρικός τίτλος ήταν σχετικά χαμηλός ειδικά στις όψιμες ποικιλίες όπως ο Ροδίτης και χρειάστηκε η ενίσχυση του, όμως το ήπιο καλοκαίρι συνέβαλλε σε υψηλότερες οξύτητες σε σχέση με προηγούμενες χρονιές πράγμα που αποτελεί ζητούμενο στην περιοχή. Σε γενικές γραμμές πρόκειται για χρονιά που θα δώσει ικανοποιητικής ποιότητας οίνους και ειδικά οίνους που καταναλώνονται νέοι, και που αποτελούν τον κύριο όγκο των οίνων που παράγει ο Συν/σμός.

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Ο τρυγητός εξελίχθηκε ομαλά με αναμενόμενους ποιοτικούς οίνους, βαθύχρωμους για τις ερυθρές ποικιλίες και αρωματικούς και με ικανοποιητική φρεσκάδα για τους λευκούς. Συγκριτικά με την περσινή χρονιά, οι αλκοολικοί τίτλοι είναι ελαφρώς χαμηλότεροι και αντίστοιχα οι οξύτητες στα ίδια περίπου επίπεδα.

Η παραγωγή σταφυλιών κυμάνθηκε στα περσινά περίπου επίπεδα, η ΕΑΣ Καρδίτσας προμηθεύτηκε ποσότητες σταφυλιών και από γειτονικούς νομούς, λόγω της παραγωγής από φέτος και τσίπουρου. Οι τιμές για όλες τις ποικιλίες σταφυλιών ήταν ίδιες με πέρσι.

ΑΓΧΙΑΛΟΣ

Σε όλους τους οινοποιήσιμους αμπελώνες των μελών του Συν/σμού, εφαρμόζεται Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης, που έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις των προτύπων AGRO2-1 και AGRO2-2 του ΟΠΕΓΕΠ. Η φετινή παραγωγή ήταν μειωμένη κατά 10% συγκριτικά με την περσινή. Ο βροχερός καιρός στο στάδιο της ωρίμανσης είχε ως συνέπεια ο σακχαρικός τίτλος να είναι τελικά μικρότερος του προσδοκώμενου. Ο οίνος που προέκυψε έχει γεύση ισορροπημένη με φρουτώδη αρώματα.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Δεν υπήρξαν προσβολές από ασθένειες ούτε καύσωνες. Οι οίνοι που παρήχθησαν σε γενικές γραμμές είχαν τα επιθυμητά χαρακτηριστικά, με σακχαρικό τίτλο 11+ και οξύτητα 6,5 gr/lt.

ΒΟΙΩΤΙΑ

Οι πρώιμες λευκές και ερυθρές ποικιλίες της περιοχής (Merlot, Syrah, Ασύρτικο) έδωσαν σταφύλια άριστης ποιότητας, με καλό σακχαρικό τίτλο και σχετικά υψηλή οξύτητα. Οι ποικιλίες Grenache Rouge, Σαββατιανό και Ροδίτης έδωσαν σταφύλια με χαμηλό σακχαρικό τίτλο (περίπου στο 10,5 Beaume για το Σαββατιανό), ενώ συνολικά ο όγκος παραγωγής είναι αυξημένος σε σχέση με πέρσι. Πραγματοποιήθηκε εμπλουτισμός με Ανακαθαρισμένο Συμπυκνωμένο Γλεύκος όπου χρειάζονταν για να διορθωθεί ο αλκοολικός τίτλος. Έτσι η ποιότητα των λευκών και των ερυθρών ποικιλιών αναμένεται να είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική, με σωστή σχέση σακχάρων και οξύτητας και καλό οργανοληπτικό αποτέλεσμα.

ΣΠΑΤΑ

Η παραγωγή ήταν μειωμένη κατά 30%, αλλά με σταφύλια απόλυτα υγιή. Ο μέσος αλκοολικός τίτλος των κρασιών που παρήχθησαν είναι 12,7%vol. Αρκετά ικανοποιητική είναι και η ολική οξύτητα που ο μέσος όρος είναι 3,4gr/lt θεικού οξέως. Τα κρασιά χαρακτηρίζονται από ένα ελαφρά αρωματικό χαρακτήρα χωρίς δυσάρεστες οσμές και με ένα ισορροπημένο σώμα μέτριου όγκου.

ΚΟΡΩΠΙ

Υγιέστατα σταφύλια, χωρίς ασθένειες, έδωσαν υψηλόβαθμα κρασιά με τονισμένα τα αισθητά χαρακτηριστικά του μεσογειτικού Σαββατιανού. Η παραγωγή ήταν κατά 10% μειωμένη σε σχέση με πέρσι, αλλά εισκομίστηκε περίπου 10% περισσότερη ποσότητα στον συνεταιρισμό, που οινοποιήθηκε όλη και παραμένει στις εγκαταστάσεις του, καθώς οι χονδρέμποροι πρότειναν εξευτελιστικές τιμές.

ΜΕΓΑΡΑ

Οι ήπιες σχετικά θερμοκρασίες του καλοκαιριού ευνόησαν την ομαλή πορεία της ωρίμανσης, τον αρωματικό πλούτο των λευκών και την καλή εκχυλιστικότητα των ερυθρών ποικιλιών. ΠΑΙΑΝΙΑ Η οινοποίηση των σταφυλιών της περιοχής Παιανίας (ποικιλία Σαββατιανό) εσοδείας 2009 έγινε με ομαλές καιρικές συνθήκες ο μέσος βαθμός ήταν 12,4 και το pH 3,60. Οι φετινοί οίνοι διακρίνονται για την ποιότητα και τους πολύ καλούς οργανοληπτικούς χαρακτή-

ρες τους.

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ

Ο αλκοολικός τίτλος των οίνων ανήλθε στους ±12 βαθμούς και η οξύτητα στους 6. Τα χρώματα κυλούν στη γνωστή λευκοκίτρινη παλέτα της ποικιλίας Σαββατιανό με διακριτικά αρώματα και αλκοολικό τίτλο στους 12 βαθμούς. Εν γένει η φετινή παραγωγή, που είναι μειωμένη, διακρίνεται από ισορροπημένα οργανοληπτικά στοιχεία.

ΚΑΡΥΣΤΟΣ

Δεν υπήρξαν προβλήματα. Τα σταφύλια της ποικιλίας Σαββατιανό τρυγήθηκαν στους 11,7 – 12 Be.

ΠΑΤΡΑ

Ο σακχαρικός τίτλος και η οξύτητα, όπως και τα χρώματα και τα αρώματα ήταν σε αρκετά καλά επίπεδα, βελτιωμένα σε σχέση με το 2008. Υπήρχαν προβλήματα με ασθένειες (κυρίως βοτρυτής και θειοφασθένεια) λόγω βροχοπτώσεων και χρειάστηκε αυστηρή επιλογή και προσεκτική οινοποίηση προκειμένου οι επιπτώσεις στην ποιότητα του οίνου να εξαλειφθούν.

ΝΕΜΕΑ

Με την ωρίμανση του σταφυλιού στα 10 Be στις αρχές Σεπτεμβρίου άρχισαν οι βροχοπτώσεις και με την πάροδο των ημερών, άρχισε η σήψη. Η καταστροφή της σταφυλικής παραγωγής της περιοχής ολοκληρώθηκε με μεγάλη σε όγκο βροχοπτώση (25 mm) στο πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου και έπληξε όχι μόνο τους αμπελώνες με έναρξη σήψης αλλά και τους αμπελώνες με σχετικά καλή ωρίμανση (άνω των 11 Be). Αποτέλεσμα ήταν ο μεγάλος όγκος της παραγωγής της Νεμέας να μην τρυγηθεί, αφού η πρόσβαση σε βαλτώδη αμπελίσια ήταν αδύνατη. Μόνο οι ορεινοί αμπελώνες στον Ασπρόκαμπο και το Ψάρι κατέστη δυνατόν να τρυγηθούν, με καλή υγιεινή των σταφυλιών και μάλιστα με 11,5-12 βαθμούς Be.

ΜΕΣΣΗΝΙΑ

Ο αλκοολικός τίτλος κυμάνθηκε σε ικανοποιητικά επίπεδα, παρά της συνεχείς βροχοπτώσεις και η οξύτητα είναι ελαφρά αυξημένη από το σύνθετο επίπεδο. Οι οίνοι που προέκυψαν είχαν λαμπερά βαθιά (ερυθροί) χρώματα, ζωντάνια στην γεύση και ικανοποιητικό αρωματικό δυναμικό. Προβλήματα περονόσπορου παρουσιάστηκαν την περίοδο της καρπώσεως σε περιοχές με υψηλή υγρασία, με αποτέλεσμα την μείωση της παραγωγής των αμπελώνων στις περιοχές αυτές.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Οι οινοποιήσιμες ποικιλίες διατηρήθηκαν σε καλή υγιεινή κατάσταση και υψηλό αρωματικό δυναμικό, ενώ η βροχοπτώση του Σεπτεμβρίου επιτάχυνε τον τρύγο της Βιλάνας που τρυγήθηκε με χαμηλότερο σακχαρικό τίτλο. Ο αλκοολικός βαθμός γενικά ήταν χαμηλότερος φέτος, ενώ η οξύτητα κυμάνθηκε σε πολύ καλά επίπεδα.

ΠΕΖΑ

Το μοναδικό σημαντικό πρόβλημα που παρουσιάστηκε ήταν κατά την έναρξη της συγκομιδής με τις ισχυρές βροχοπτώσεις με αποτέλεσμα την παρουσίαση τεφράς σήψης, λόγω της ανάπτυξης του μύκητα Botrytis cinerea. Αντιμετωπίστηκε ικανοποιητικά με την άμεση συγκομιδή έτσι ώστε να μην υποβαθμιστεί σημαντικά η ποιότητα του οίνου. Υπήρξαν όμως και περιπτώσεις αμπελώνων που δεν πρόλαβαν να συγκομιστούν και τα σταφύλια σάπισαν πάνω στα πρέμνα. Ο αλκοολικός βαθμός στις

λευκές ποικιλίες κατά μέσο όρο είναι 11,2 %vol και η ολική οξύτητα είναι 6-6,5 gr/L τριγικού οξέος. Ο αλκοολικός βαθμός στις ερυθρές ποικιλίες κατά μέσο όρο είναι 11,6 %vol η ολική οξύτητα είναι 6,5-7 gr/L τριγικού οξέος. Τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά είναι αποδεκτά στο σύνολο των χαρακτήρων.

ΣΗΤΕΙΑ

Το κυριότερο πρόβλημα που παρουσιάστηκε ήταν ο μειωμένος Δυναμικός Αλκοολικός Τίτλος σε ποικιλίες όπως Θραψαθήρι και Βηλάνα, με 10 και 10,3 baumé αντίστοιχα. Έγινε χρήση ανακαθαρισμένου συμπυκνωμένου γλεύκους σε μικρή κλίμακα. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των οίνων εσοδείας 2009 είναι αρκετά καλά. Το αρωματικό δυναμικό των νέων οίνων είναι αρκετά υψηλό και είναι το κυρίαρχο στοιχείο της χρονιάς. Τα χρώματα είναι έντονα και οι ολικές οξύτητες μεγάλες.

ΑΡΧΑΝΕΣ

Ένα μείζον πρόβλημα που δημιουργήθηκε την τελευταία στιγμή κατά την διάρκεια της ωρίμανσης ήταν μια δυνατή βροχοπτώση η οποία προκάλεσε δευτερογενείς προσβολές από botrytis cinerea δημιουργώντας τεφρή σήψη (Botrytis blight, gray mold) στα σταφύλια όλων των ποικιλιών. Η βροχή επίσης προκάλεσε μείωση των σακχαρών του κρασιού (χαμηλό Baume), ενώ η οξύτητα παρέμεινε σε φυσιολογικά επίπεδα. Ο σακχαρικός τίτλος ως αποτέλεσμα παρέμεινε σε επίπεδα από 11,5 έως 12 αλκοολικούς βαθμούς και η οξύτητα από 5,5 έως 7 gr/lt εκφρασμένη σε τριγικό οξύ. Τα αρώματα των κρασιών δεν αλλοιώθηκαν ιδιαίτερα.

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

Η φετινή απόδοση των αμπελιών ήταν σχετικά ικανοποιητική για τους παραγωγούς, περίπου 300 – 350 kg/στρέμμα. Φέτος ο αμπελώνας μας έδωσε έναν εξαιρετικό και υγιή καρπό. Οι βροχές του χειμώνα ήταν ασυνήθιστα αρκετές, και την άνοιξη δεν εκδηλώθηκαν ιδιαίτερα ακραία καιρικά φαινόμενα με συνέπεια να προστατευτούν τα σταφύλια. Τα αμπελίσια άνθισαν και έδωσαν σχετικά όψιμα και λόγω των βροχοπτώσεων η θρέψη των σταφυλιών υπήρξε άριστη. Το καλοκαίρι ήταν ιδιαίτερα δροσιστικό, δεν εκδηλώθηκαν καύσωνες και τα ευεργετικά μελέμια, βοήθησαν στο να έχουμε μια ομαλή πορεία ωρίμανσης των σταφυλιών, χωρίς ακρότητες στον αλκοολικό βαθμό. Έτσι παρέμειναν γεμάτα ζωντάνια και υγεία μέχρι την εποχή της συγκομιδής. Οι αγρότες του νησιού, φέτος έδειξαν ακόμα μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στην Ένωση με αποτέλεσμα να σημειωθεί αύξηση 17% στην ποσότητα σταφυλιών που παρελήφθησαν. Η συστηματική συγκομιδή και παραλαβή κατά περιοχές, καθώς και η ποιοτική διαλογή των σταφυλιών, διευκόλυναν την διαδικασία της οινοποίησης η οποία αναμένεται να δώσει άριστα αποτελέσματα. Οι μούστοι που βρίσκονται πλέον στο στάδιο της αποζύμωσης, δείχνουν ότι και φέτος θα έχουμε κρασιά εντυπωσιακά ως προς το άρωμα, γεμάτα νεύρο, υψηλή οξύτητα και έντονη μεταλλικότητα.

ΠΑΡΟΣ

Από άποψη ποσότητας και -κυρίως- ποιότητας της σταφυλικής παραγωγής με απουσία ασθενειών και ομαλή ωρίμανση των σταφυλιών, η χρονιά ήταν πολύ καλή (επίπεδα σακχαρικού τίτλου 12,5% Be και οξύτητας 6,5 gr/lt).

ΡΟΔΟΣ

Ο σακχαρικός τίτλος και η οξύτητα των λευκών κυμάνθηκε από 11,8 έως 12,3 Be και 4,9 gr/lt σε τριγικό οξύ αντίστοιχα, με υψηλά ποιοτικά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά. Στις ερυθρές ποικιλίες ο τρύγος ξεκίνησε στις 25/8/2009 με cabernet, merlot, syrah και ωριμότητα γύρω στα 12,8 Be.. Ασθένειες δεν εμφανίστηκαν φέτος στα σταφύλια και αναμένεται μια εξαιρετική σοδεία.

ΛΗΜΝΟΣ

ΜΟΣΧΑΤΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ: Μέτριες οξύτητες, μέτριοι-υψηλοί σακχαρικοί τίτλοι, καλή υγιεινή κατάσταση, χαρακτηριστικά έντονα αρώματα μοςχάτου, λουλουδιών, εσπεριδοειδών και μέντας.

ΛΗΜΝΙΟ: Χρώμα φωτεινό κόκκινο, υψηλές οξύτητες, μέτριοι σακχαρικοί τίτλοι, καλή υγιεινή κατάσταση, καλές τανίνες, έντονα αρώματα μπαχαρικών και φρούτων του δάσους.

ΣΑΜΟΣ

Η ωρίμανση ήταν φυσιολογική με ικανοποιητικά Be για τα γλυκά κρασιά. Η οξύτητα εμφανίζεται αυξημένη σε σχέση με το 2008. Εκτός από τα γλυκά κρασιά και τα ξηρά εμφανίζουν πολύ καλά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά. Με βάση τα παραπάνω στοιχεία θεωρείται ότι και οι οίνοι της φετινής εσοδείας θα συγκεντρώσουν πολύ θετικά σχόλια και σημαντικές διενθείς διακρίσεις.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Οι καιρικές συνθήκες που επικράτησαν καθ' όλη τη διάρκεια της ωρίμανσης ήταν απόλυτα ήρεμες, με αποτέλεσμα την άριστη ωρίμανση του καρπού και μεγαλύτερη περιεκτικότητα σακχάρων (αναμενόμενο μέσο όρο 12,8 Be και αναμενόμενη οξύτητα 4 gr/lt).

ΛΕΥΚΑΔΑ

Λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών η παραγωγή σταφυλιών στο νησί σχεδόν καταστράφηκε και το οινοποιείο της Ένωσης δεν άνοιξε.

ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

Μία από τις καλύτερες οινικές χρονιές καταγράφεται η φετινή για τον τρύγο στην περιοχή της Ζώνης Ρομπόλας Κεφαλληνίας. Ο οίνος της κατηγορίας αυτής έχει υψηλότερο αλκοολικό τίτλο από τον αντίστοιχο των πεδινών περιοχών και καλύτερη σχέση αλκοόλης – pH, ενώ διακρίνεται για το υψηλότερο εκχύλισμα και το καλύτερο αρωματικό δυναμικό. Η φετινή ωρίμανση των σταφυλιών της ποικιλίας Ρομπόλα για αρκετούς από τους πεδινούς αμπελώνες καθυστέρησε ενώ η περιεκτικότητα σε σάκχαρα δεν έφθασε τα 195gr/lt. Οι αποδόσεις των αμπελιών δεν ξεπέρασαν τα 900kg/στρέμμα στα χαμηλότερα υψόμετρα ενώ έπασαν έως τα 400kg/στρέμμα περίπου στα μεγάλα υψόμετρα. Υπολογίζεται ότι περίπου 750 τόνοι σταφυλιών θα δώσουν 570 τόνους οίνου διαφόρων τοπικών ποικιλιών (Ρομπόλα, Τσαούσι, Βοστιλίδι, Μαυροδάφνη). Η ξεχωριστή ποικιλία των μικροκλιμάτων της Ζώνης Ρομπόλας αλλά και η επισημασμένη φροντίδα των αμπελώνων, με μεράκι, θέληση και πείσμα από τον Κεφαλλονίτη αμπελουργό καθ' όλη την διάρκεια του έτους αποτέλεσαν σημαντικό παράγοντα επιτυχίας. Επίσης, η αυστηρή επιλογή των σταφυλιών κατά την διάρκεια του τρύγου, ώστε να διασφαλιστεί η άριστη κατάστασή τους συνέβαλε καταλυτικά στην ποιοτική διαφοροποίηση της Ρομπόλας του Συνεταιρισμού και την μοναδική της προσωπικότητα με λεπτά αρώματα και ισορροπημένη γεύση.

Οι "γνωστές - άγνωστες" πτυχές της κατάρτισης Μέτρα για την αποκατάσταση προτείνει η ΚΕΟΣΟΕ με έγγραφο

Το κείμενο της αποκαλυπτικής μελέτης της ΚΕΟΣΟΕ για την ύπαρξη αθέμιτου ανταγωνισμού στον κλάδο, μαζί με το συνοδευτικό έγγραφο που απεστάλη στην ηγεσία του υπουργείου Αγρ. Ανάπτυξης, λόγω της έκτασής του θα δημοσιευθεί σε δυο συνέχειες, στο παρόν και στο επόμενο φύλλο. Το πρώτο μέρος του κειμένου είναι το ακόλουθο:

Αξιότιμη
κυρία Υπουργέ,

Οι πολιτικές προτάσεις, που αφορούν τον ελληνικό αμπελοοινικό τομέα και στοχεύουν στην ανάπτυξη του, στη βάση της διαφοροποίησης μέσω της ποιότητας και την δημιουργία βιώσιμων προϋποθέσεων, στους γεωγραφικούς χώρους που αναπτύσσεται η αμπελοκαλλιέργεια, απασχόλησαν το τελευταίο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΟΣΟΕ.

Η επίγνωση των δομών λειτουργίας του τομέα που πλαισιώνονται από σαφείς και αυστηρές κανονιστικές διατάξεις, με στόχο την ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της οινικής παραγωγής και αποτέλεσμα τη δημιουργία υπεραξίας σε όλους τους συντελεστές, από την πρωτογενή παραγωγή έως την κατανάλωση, συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση, για την υιοθέτηση αποτελεσματικών στρατηγικών επιλογών.

Δυστυχώς οι άκαμπτες και στρεβλές δομές που αναπτύχθηκαν σε βάθος χρόνου, σήμερα δημιουργούν μια συμπαγή αντίληψη που έχει επιφέρει κυριολεκτικά αδράνεια σε όλους τους εμπλεκόμενους, συμπεριλαμβανομένης και της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, όσον αφορά τον τομέα μας, με άμεσο αποτέλεσμα, την παρατήρηση φαινομένων ασυδοσίας στην αγορά.

Κατά την διάρκεια της συνάντησής μας στις 23/10/09, αναφερθήκαμε ιδιαίτερα στην απουσία υγιούς ανταγωνισμού στον αμπελοοινικό κλάδο και στην ευθεία διασύνδεση που έχει ο αθέμιτος ανταγωνισμός στην αγορά του οίνου, με το φαινόμενο των χαμηλών τιμών που διαμορφώνουν το εισόδημα των παραγωγών και των υψηλών τιμών που διαμορφώνονται στην τελική κατανάλωση.

Ο κοινός τόπος των προβλημάτων, που διατρέχουν όλες τις φάσεις ανάπτυξης του προϊόντος, από το αμπέλι έως τον καταναλωτή, εστιάζεται στο ότι κυρίως με ευθύνη του κρατικού

μηχανισμού, δεν πραγματοποιούνται έλεγχοι, κατά παράβαση της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας.

Αποτέλεσμα της απουσίας ελέγχων, είναι όχι μόνο η στρέβλωση της αγοράς οίνου, αλλά και η επιβολή υψηλότερων προστίμων στην χώρα μας κατ' έτος, ύψους εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ, που ελάχιστο ποσοστό τους θα μπορούσε να διατεθεί για πολιτικές στον ελληνικό αμπελοοινικό τομέα.

Είναι γνωστό πλέον, ότι για την πενταετία 2000 – 2005, στην χώρα μας, έχουν επιβληθεί πρόστιμα ύψους 330.000.000 € για την παράνομη εισαγωγή ποικιλιών τριπλής χρήσης, στον αμπελοοινικό τομέα.

Η μεθοδολογική ανάλυση του προβλήματος κατά στάδια ανάπτυξης του προϊόντος μέχρι την αγορά, είναι απαραίτητη για την λήψη όχι μόνο κατασταλτικών, αλλά και προληπτικών μέτρων, τα οποία εν τούτοις προαπαιτούν σταθερή πολιτική βούληση.

Με το συνημμένο κείμενο, που σας παραθέτουμε αναδεικνύεται ότι το υπάρχον σύστημα ελέγχων, είναι αδρανές, αλλά και ότι η αναποτελεσματικότητα των μηχανισμών ελέγχου, πλήττει καίρια πρώτα απ' όλα το αμπελοοινικό εισόδημα, αλλά και την εικόνα του ελληνικού οίνου στην εγχώρια και τις διεθνείς αγορές.

Επιγραμματικά διαπιστώνουμε ότι:

- Στον πρωτογενή τομέα, οι αμπελοκαλλιεργούμενες εκτάσεις δεν είναι ποσοτικά προσδιορισμένες εξ' αιτίας του ανεπάρκτους και ελλιπούς Μητρώου και των ανύπαρκτων ελέγχων, με συνέπεια την παραγωγή και διακίνηση μεγάλων ποσοτήτων σταφυλιών, που οиноποιούνται παράνομα και μάλιστα χωρίς ταυτότητα.
- Στην μεταποίηση του προϊόντος ένα μεγάλο μέρος του τομέα, γίνεται αποδέκτης της παράνομης σταφυλικής

παραγωγής σε ευτελείς τιμές, με αποτέλεσμα τον αθέμιτο ανταγωνισμό των νόμιμα οиноποιούμενων σταφυλιών, παρά τις προβλέψεις της νομοθεσίας για αυστηρούς ελέγχους. Στο στάδιο αυτό υπεισέρχεται και το μείζον πρόβλημα ελέγχου των ενδοκοινοτικά αποκτούμενων οίνων, που αποτελεί και τον κύριο όγκο των εισαγωγών στο ελληνικό έδαφος.

- Στην αγορά στους χώρους εστίασης, αλλά και του χονδρεμπορίου ή των σημείων λιανικής πώλησης, όπου έχει απωλεσθεί και διαστρεβλωθεί κάθε έννοια νόμιμου κέδρου, αλλά και υπό την πίεση των μεγάλων αλυσίδων σούπερ μάρκετ, συμπιέζεται ο μεταποιητικός τομέας σε μηδαμινά περιθώρια μεικτού κέρδους, εις βάρος και του αμπελοοινικού, αλλά και του τελικού καταναλωτή.

Από τα ανωτέρω διαφαίνεται, σύμφωνα και με τις εκτιμήσεις ανώτατων στελεχών της Commission, ότι η επίλυση του προβλήματος πρέπει να αναζητηθεί σε ελεγκτικούς μηχανισμούς, πέραν των υφισταμένων, αφού οι τελευταίοι και αναποτελεσματικοί είναι, αλλά κυρίως είναι διαβρωμένοι.

Για το λόγο αυτό καταλήγουμε ότι τους ελέγχους στον τομέα μας θα πρέπει να ασκεί ένα ενιαίο όργανο, ανεξάρτητο από τις σημερινές ανενεργές μορφές.

Τέλος θεωρούμε ότι οι απόψεις που παρατίθενται στο συνημμένο κείμενο εισήγησης, επ' ουδενί δεν είναι εξαντλητικές και ότι θα ήταν σκόπιμο, να μας δοθεί η ευκαιρία να αναπτύξουμε, τις αθέατες πλευρές των κυκλωμάτων που δρουν στον κλάδο. Η παρουσία των υπηρεσιακών παραγόντων του υπουργείου σας είναι απαραίτητη προκειμένου, αφ' ενός να επιβεβαιώσουν το νομοθετικό πλαίσιο και τις αθέμιτες πρακτικές, αλλά και για να συμβάλλουν με την εμπειρία τους, στην υποβολή ενδεδειγμένων προτάσεων προσαρμοσμένων στην ελληνική πραγματικότητα.

Η έκθεση της ΚΕΟΣΟΕ

Γενικά

Ο αμπελοοινικός τομέας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά συνέπεια ο αντίστοιχος ελληνικός διέπεται από πολύπλοκες και αυστηρές διατάξεις, που στόχο έχουν να δημιουργήσουν ένα πλαίσιο προστασίας των όρων παραγωγής των οίνων, των δικαιωμάτων στις οиноπαραγωγές περιοχές της ΕΕ, αλλά και να διαμορφώσουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού, τόσο μεταξύ των Κρατών-Μελών όσο και μεταξύ των αμπελοοινικών περιοχών.

Η Ευρωπαϊκή αγορά οίνου έχει έντονα περιφερειακά χαρακτηριστικά, αφού ο κύριος όγκος παραγωγής καταναλώνεται εντός των Κρατών-Μελών, παράλληλα όμως παρατηρείται ένας αυξανόμενος όγκος στις παγκόσμιες συναλλαγές, που έχει σαν αποτέλεσμα να γεννώνται ενδογενείς τάσεις φιλελευθεροποίησης στον ευρωπαϊκό τομέα, που ειδικότερα θα ενδυναμωθούν από το 2015 και μετά, χρονικό σημείο από το οποίο, η φύτευση αμπελού στο ευρωπαϊκό έδαφος θα είναι ελεύθερη.

Με βάση όμως τα σημερινά δεδομένα στην

Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οиноπαραγωγές χώρες έχουν δημιουργήσει, εξαιτίας και της απαγόρευσης φυτεύσεων, μια σημαντική υπεραξία στις οиноπαραγωγές περιοχές τους η οποία τελεί υπό καθεστώς προστασίας, μέσω αυστηρών εφαρμοστικών διατάξεων που διέπουν την αλυσίδα ανάπτυξης του προϊόντος, από την αμπελοκαλλιέργεια έως και τη σήμανσή του.

Να σημειωθεί ότι, κατ' εφαρμογή των κανονιστικών διατάξεων, παράγονται εθνικές διατάξεις οι οποίες μπορούν να εξειδικεύουν ακόμη επί το αυστηρότερο το κοινοτικό δίκαιο.

Ελλάδα

Στην Ελλάδα παρατηρείται κατ' αρχάς μια σημαντική υστέρηση στην παραγωγή νομοθετικού περιεχομένου κατ' εφαρμογή του κοινοτικού εφαρμοστικού πλαισίου.

Είναι ενδεικτικό ότι σήμερα ισχύουν νόμοι του 1969 οι οποίοι ουδέποτε προσαρμόστηκαν στους εκάστοτε εκδιδόμενους κανονισμούς.

Είναι συνεπώς προφανές ότι υπάρχει άμε-

ση ανάγκη προσαρμογής του απηρχαιωμένου εθνικού νομοθετικού πλαισίου, στο ισχύον πλαίσιο των κανονισμών της Ε.Ε.

Όμως παρά την ύπαρξη αυστηρού κοινοτικού πλαισίου, ανεξάρτητα από το εάν διατίθενται κοινοτικοί πόροι κατ' εφαρμογή του ή όχι, κυρίως εξαιτίας της φύσης και των δομών της ελληνικής περιφερειακής διοίκησης, η κοινοτική νομοθεσία δεν εφαρμόζεται πλήρως από το ελληνικό κράτος. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα,

επί σειρά δεκαετιών, να εγκατασταθεί ένα σύστημα στην αγορά οίνου, που δεν υπακούει στις αρχές του υγιούς ανταγωνισμού, με άμεσες συνέπειες σε αυτή καθεαυτή την αξία και την υπεραξία του προϊόντος, που αντικατοπτρίζεται, άλλωστε στη σύγκριση σχετικών μεγεθών στην ΕΕ (Ελλάδα: 2,1% παραγωγή – 0,3% αξία, το χαμηλότερο αμπελοοινικό εισόδημα στην ΕΕ των 15,- στοιχεία Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2007).

Κωδικοποιώντας τον ανταγωνισμό του αμπελοοινικού κλάδου

Κατάσταση του ανταγωνισμού Παραπόμπη προς το υπουργείο

Αδύνατα σημεία

Στην προσπάθεια αποτύπωσης και ιεράρχησης των αδυναμιών, θα μπορούσε κανείς να υπεισέλθει σε μια διαδικασία SWOT analysis, γεγονός το οποίο δεν είναι εφικτό στην παρούσα φάση για τον πρωτογενή τομέα.

Ο συνδυασμός όμως των ισχυουσών κοινοτικών διατάξεων που απορρέουν από τον βασικό κανονισμό (ΕΚ) 479/08 (για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς) και τους εφαρμοστικούς ΚΑΝ(ΕΚ) 555/08 και ΚΑΝ(ΕΚ) 436/09, καταδεικνύει εν πρώτοις τις αδυναμίες και, σαν αποτέλεσμα τους, τις παθογένειες του τομέα, που επιγραμματικά συνοψίζονται στα εξής:

Αμπελουργικό Μητρώο – Πρωτογενής τομέας

Παρά τις συνεχείς και αυτοτελείς χρηματοδοτήσεις για σύνταξη του αμπελουργικού Μητρώου, σήμερα δε μπορεί να ισχυρισθεί κανένας ότι:

- Η αξιοπιστία του υφιστάμενου Μητρώου είναι σοβαρή
- Οι μεταβολές στο Μητρώο, επικαιροποιούνται άμεσα
- Το Μητρώο, όπως έχει, είναι εργαλείο και μάλιστα βασικό για να:
 - ελέγχονται οι παράνομες-παράτυπες φυτεύσεις
 - ελέγχονται οι δηλούμενες συγκομιδές από τους καλλιεργητές
 - διενεργούνται διαδικασίες ιχνηλασιμότητας του προϊόντος οίνου όταν πρόκειται για οίνους ΠΟΠ ή ΠΓΕ
 - διενεργούνται διασταυρωτικοί έλεγχοι μεταξύ των δηλώσεων συγκομιδής των αμπελοκαλλιεργητών και των δηλώσεων παραγωγής των οινοποιείων
- εφαρμόζονται πολιτικές στην αμπελοκαλλιέργεια, που να στοχεύουν στην ποιοτική αναδιάρθρωση του ελληνικού αμπελώνα, όχι μόνο ως προς τις ποικιλίες, αλλά και πολιτικές αναδασμού και συγκέντρωσης γαιών, βασικό μειονέκτημα των ελληνικών διαρθρώσεων.

Να τονισθεί ότι σήμερα η κοινοτική νομοθεσία προβλέπει την ταυτοποίηση του Αμπελουργικού Μητρώου με το ΟΣΔΕ, που διαχειρίζεται τα δικαιώματα Ενιαίας Ενίσχυσης για τα οινοστάφυλα αλλά δεν έχει τις πληροφορίες του Αμπελουργικού Μητρώου (νομιμότητα φύτευσης κλπ).

Επίσης θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ότι, στον κανονισμό για τα Μητρώα, το Κράτος-Μέλος προτρέπεται από την Commission να προβαίνει σε δημιουργία ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων, ώστε να διασταυρώνονται ηλεκτρονικά τα στοιχεία των δηλώσεων του Αμπελουργικού Μητρώου με αυτά των δηλώσεων των οινοποιείων.

Σύμφωνα με τον τελευταίο κανονισμό ΚΑΝ(ΕΚ) 436/09, η Δήλωση Συγκομιδής θα αποτελεί ετήσιο στοιχείο πληροφορίας του

Αμπελουργικού μητρώου στην καρτέλα του αμπελουργού. Στην κατεύθυνση αυτή πρέπει να επιβληθεί η υποβολή Δηλώσεων Συγκομιδής, που ούτως ή άλλως είναι υποχρεωτική, με **απαρέγκλιτη προϋπόθεση την διασταύρωσή της, με ηλεκτρονικό τρόπο κυρίως, με τις αναλυτικές δηλώσεις παραγωγής των οινοποιείων. Συνακόλουθα είναι απολύτως απαραίτητο να ελέγχεται η δυναμικότητα παραγωγής μιας έκτασης με συγκεκριμένο κωδικό αμπελοτεμαχίου με βάση, κυρίως, την θεσμοθετημένη απόδοση (όταν προβλέπεται) των ποικιλιών που είναι εγκατεστημένες στο αμπελοτεμάχιο.** Έτσι θα αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά, σε συνδυασμό και με τις προϋποθέσεις που παρατίθε-

να δώσει προϊόντα τριών χρήσεων, από την φύση της, αφ' ετέρου το αμπελοτεμάχιο έχει την υποχρέωση να παράγει μόνο για μια χρήση. Στην περίπτωση της σταφιδοποίησης το αμπελοτεμάχιο έχει λάβει δικαιώματα Ενιαίας Ενίσχυσης και για το λόγο αυτό επιδοτείται.

Από την πλευρά της ΚΟΑ Οίνου, ισχύουν αντίστοιχες διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες το αμπελοτεμάχιο με **διακεκριμένο κωδικό αμπελοτεμαχίου** έχει «αδειοδοτηθεί» να παράγει σταφύλια προς οινοποίηση, δεδομένης της απαγόρευσης φυτεύσεων. Η είσοδος στον τομέα οίνου, σταφυλιών τριπλής χρήσης **«προσκρούει»** στην υφιστάμενη απαγόρευση φυτεύσεων και στην απαγόρευση αύξησης του αμπελουργικού δυναμικού για κάθε Κράτος-

ποσότητες σταφυλιών τριπλής χρήσης, που έτσι «βαφτίζονται» και ως σταφύλια προερχόμενα, ακόμη και από ζώνες ΟΠΑΠ.

Γενικότερα στον τομέα αυτό η απουσία ελέγχων είτε της προέλευσης σταφυλιών, είτε της διακίνησης οίνων από τις κατά τόπους ΔΑΑ/Γεωργίας έχει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

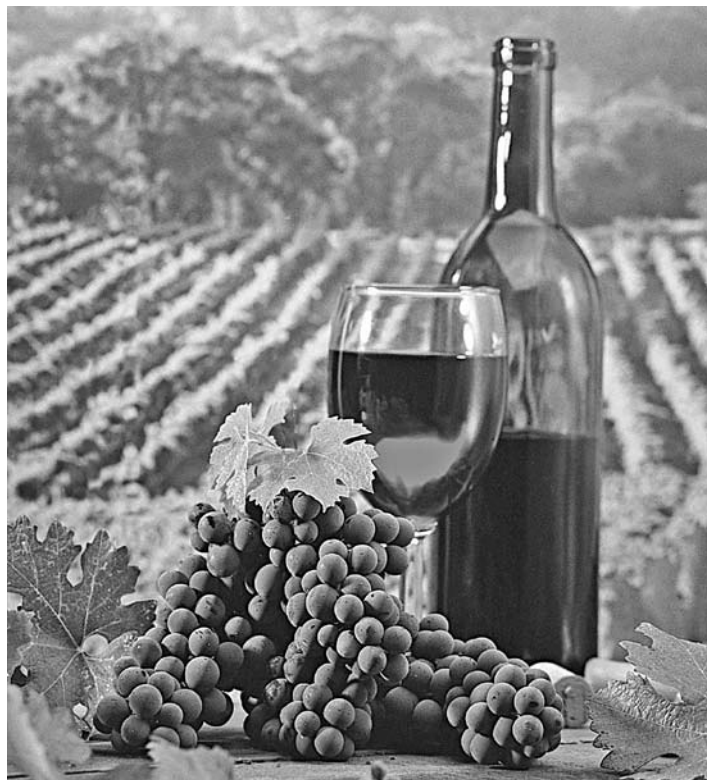
- παράνομη χρήση ποσοτήτων σταφυλιών που απαγορεύεται να οινοποιηθούν
- παράνομη διακίνηση εισαγόμενων οίνων, οι οποίοι είτε αναμειγνυόμενοι, είτε αυτούσιοι, σημαίνονται ως ελληνικοί
- παράνομες φυτεύσεις, το προϊόν των οποίων διακινείται στην αγορά χωρίς εμπόδια
- απαξίωση της πρώτης ύλης ελληνικής προέλευσης
- απαξίωση του προϊόντος οίνου που, στο μέγαλο του όγκο, διακινείται και πωλείται ως προϊόν χαμηλής αξίας και ανάλογης τιμολογιακής πολιτικής χωρίς να αναπαράγει την ιδιαιτερότητα του ελληνικού αμπελώνα.
- αθέμιτο ανταγωνισμό βάσει κόστους, δεδομένου ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου (ιδιωτικές και συνεταιριστικές) αναζητούν πηγές μείωσης του κόστους, από απαγορευμένους ή εξωθεσμικούς χώρους (ποικιλίες διπλής, τριπλής χρήσης, απόρρογα, εισαγωγές, χρήση οινοστάφυλων εκτός περιοχών η και ποικιλιών ΟΠΑΠ ως ΟΠΑΠ κλπ).
- επιβολή καθ' έτος υψηλότερων προστίμων από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, λόγω ακριβώς των παραβάσεων που αποκαλύπτονται.

Η διενέργεια ελέγχων στον τομέα αυτό, μέσω ενός **ανεξάρτητου** και εκτός ΔΑΑ/Γεωργίας **οργάνου ελέγχων**, θα μπορούσε να απαλείψει το πρόβλημα του αθέμιτου ανταγωνισμού σε μεγάλη έκταση και στα επόμενα στάδια ανάπτυξης του προϊόντος, με την προϋπόθεση ότι θα πραγματοποιούνται και δειγματοληπτικοί έλεγχοι την περίοδο διακίνησης των σταφυλιών.

Στο σημείο αυτό οφείλουμε να διακρίνουμε, ότι οι δυο περιοχές που προαναφέραμε (Κόρινθος και Ηράκλειο Κρήτης) δεν συμβάλλουν με τον ίδιο τρόπο στο πρόβλημα.

Στο Ηράκλειο Κρήτης, η ποικιλία Σουλτανίνα, **εξάγεται σε μεγάλες ποσότητες ως θειωμένο γλεύκος** και συνεπώς, δεν δημιουργεί αθέμιτο ανταγωνισμό στην ελληνική αγορά για τις ποσότητες αυτές. Σημαντικότερη όμως παράμετρος είναι, ότι οι συνεταιριστικές οργανώσεις του νομού **καταβάλλουν υψηλότερες τιμές και απ' αυτές**, που καταβάλλονται σε αμπελουργικές περιοχές παραγωγής αμιγών οινοσταφύλων. **Δεν είναι άλλωστε λίγες οι φορές, που οι τιμές καθοδηγούνται ανοδικά εξαιτίας του ορισμού υψηλής τιμής της ποικιλίας Σουλτανίνας που καθόρισαν οι συνεταιρισμοί του νομού Ηρακλείου.** Ενδεικτικό παράδειγμα η περσινή συγκομιδή, που καθορίστηκε στα 0,30 €/kg, αλλά και η φετινή που ενώ καθορίστηκε στα 0,18 €/kg, σε άλλες περιοχές π.χ. στην περιοχή της Βοιωτίας, τιμή

συνέχεια στη σελ.7

νται στο επόμενο θέμα, με τίτλο **«Μεσίτες»**, η διαδικασία «ξεπλύματος» παράνομα διακινούμενων σταφυλιών, με έκδοση **εικονικών τιμολογίων** (χωρίς την αναγραφή ποικιλίας ή με ψευδή αναγραφή ποικιλίας), τα οποία εμφανίζουν ποσότητες κατά πολύ μεγαλύτερες της δυναμικότητας της εν λόγω έκτασης, που κατέχει ο αμπελουργός. Η «συμμετοχή» του αμπελουργού στο κύκλωμα αυτό, εξηγείται από την ωφέλεια που απολαμβάνει, εξαιτίας της μεγαλύτερης **επιστροφής του ΦΠΑ επί του εικονικού Τιμολογίου Αγοράς, με ταυτόχρονη ζημία του ελληνικού Δημοσίου.**

Η πρακτική αυτή, εφαρμόζεται κυρίως στις περιοχές παραγωγής σταφυλιών τριπλής χρήσης (νωπή, αποξηραμένη, οινοποιίας), όπου επιδοτημένα σταφύλια για σταφιδοποίηση (ήδη εδώ και ένα έτος έχει αποσυνδεθεί η επιδότηση, από την παραγωγή) «εισρέουν» στον οινοποιητικό τομέα. Τα αμπελοτεμάχια για παραγωγή σταφίδας, είναι καταγεγραμμένα με ειδικό κωδικό στο Ο.Σ.Δ.Ε. και δεν ταυτίζονται με κανένα αντίστοιχο κωδικό αμπελοτεμαχίου παραγωγής οινοσταφύλων, αφού απ' τις η ποικιλία μπορεί να έχει δυνατότητα

Μέλος, που προβλέπει και ο ΚΑΝ(ΕΚ) 479/08 για την ΚΟΑ της αμπελοοινικής αγοράς.

Κατά συνέπεια, όλα τα επιδοτημένα σταφύλια τριπλής χρήσης δυο νομών της χώρας (Κορινθίας και Ηρακλείου Κρήτης) **εισρέουν στον οινικό τομέα παράνομα** και, κατά κανόνα, με χαμηλές τιμές που επηρεάζουν ευθέως και τις τιμές των οινοσταφύλων. Αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής στην αγορά σταφυλιού είναι οι παραγωγοί σταφυλιών τριπλής χρήσης να απολαμβάνουν αυξημένο εισόδημα, αφού εισπράττουν την επιδότηση και επί πλέον την αγοραία τιμή, έστω κι αν αυτή (και για τον λόγο ότι είναι «επί πλέον») είναι χαμηλή, ενώ οι παραγωγοί οινοσταφύλων εξαναγκάζονται (εξ' αιτίας της **κακώς εννοούμενης ελεύθερης αγοράς**), «να αποδεχθούν» χαμηλές τιμές, εξαιτίας της διάθεσης στην αγορά πρώτης ύλης, που προέρχεται από σταφύλια τριπλής χρήσης σε ανταγωνιστικότερη τιμή.

Το κύκλωμα ολοκληρώνεται όταν, με **βάση τα εικονικά τιμολόγια, που εκδίδονται και στο όνομα αμπελουργών που διαθέτουν αμπελοτεμάχια με οινοποιήσιμες ποικιλίες, τα οινοποιεία «καλύπτουν» τις παράνομες**

Το κρασί σε όλο τον κόσμο

• **Ρωσία: Οι εισαγόμενοι οίνοι υποφέρουν από την κρίση, στην εστίαση**

Στη Ρωσία, κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, οι θαμνώνες που συγχάζουν σε καφετέριες και εστιατόρια, μειώθηκαν κατά 10-40%, ανάλογα με την κατηγορία του καταστήματος. Αναλυτικά, η μείωση ήταν 50-70% σε ακριβά εστιατόρια, 15-20% σε ταχυφαγεία και 20-30% στα καταστήματα της μεσαίας κατηγορίας της αγοράς. Σήμερα, η συνολική κατάσταση δεν επιδεινώνεται, αλλά ούτε βελτιώνεται. Εάν, πριν από την κρίση, οι παραγωγοί αλκοόλ προωθούσαν premium σήματα σε όλο το δίκτυο Horeca, εμπορικά σήματα της χαμηλής και μέσης γκάμας κυριαρχούν σήμερα στην αγορά. Οι νέοι δεν έχουν σταματήσει να πίνουν αλκοόλ σε εστιατόρια, αλλά όπως και με άλλα προϊόντα, επιλέγουν φθηνότερες λύσεις. Επιπλέον, τα καταστήματα εστίασης έχουν πληγεί από την άρνηση των καταναλωτών να αγοράζουν τα ποτά τους: η αγορά έχει στραφεί στα σημεία λιανικής πώλησης. Κατά συνέπεια, η μέση κατανάλωση σε εστιατόρια και καφετέριες έχει μειωθεί. Οι πωλήσεις των αλκοολούχων ποτών, στο τμήμα εμπορίου μειώθηκαν περίπου κατά 30% στην Αγία Πετρούπολη, και 35-37% σε ολόκληρη τη Ρωσία. Για τους εισαγόμενους οίνους η μείωση έφθασε το 30%. Στη Ρωσία η πώληση οινοπνευματωδών ποτών μέσω του δικτύου Horeca είναι παραδοσιακά χαμηλή, εάν, πριν από την κρίση, ήταν μόνο το 3% του συνολικού κύκλου εργασιών, τώρα είναι κοντά στο 2,5%.

Συγκριτικά, η κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών μέσω τέτοιων δικτύων, συνέρχεται στο 40% στην Ευρώπη. Οι παραγωγοί επιβεβαίωσαν ότι η ρωσική κουλτούρα κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών, σε επιχειρήσεις όπως η Horeca, δεν έχει αναπτυχθεί όπως στις ευρωπαϊκές χώρες γιατί είναι έθιμο στη Ρωσία να καταναλώνεται κρασί στο σπίτι.

• **Ελβετία: Δύο συνεταιρισμοί συγχωνεύονται.**

Οι συγχωνεύσεις είναι σίγουρα στην μόδα στον αμπελοοινικό τομέα. Στην κατεύθυνση αυτή δυο συνεταιρισμοί οίνου στην Ελβετία, της d'Yvorne και της d'Ollon συγχωνεύτηκαν με την επωνυμία «d'Artisans Vignerons du Chablais» (τεχνίτες οινοποιοί). Οι δυο οντότητες διατηρούν τις δομές και τις αντίστοιχες ταυτότητές τους, αλλά η διοίκηση των δυο οινοποιείων ομαδοποιούνται υπό την Yvorne. Παράλληλα έχει συναφθεί και μια προνομιακή σχέση συνεργασίας με άλλο ελβετικό συνεταιρισμό (Cave Veney Montreux) καθώς επίσης και με έναν ιδιώτη οινοποιό του Tessin.

Η νέα αυτή οντότητα μπορεί άνετα πλέον ν' ανταγωνιστεί τον συνεταιρισμό Provins που είναι σήμερα, ο πρώτος αμπελοοινικός συνεταιρισμός της Ελβετίας. Η κυοφορία του εγχειρήματος κράτησε πάνω από ένα χρόνο αφού το καταστατικό, κατατέθηκε ήδη από τον Ιούλιο του 2008.

• **Ηνωμένο Βασίλειο: Vinopolis η πόλη του Λονδίνου γιορτάζει τα δέκα χρόνια**

Το City του Λονδίνου και η πόλη του κρασιού Vinopolis, γιόρτασε τον Νοέμβριο τη δέκατη επέτειο της. Μετά από ένα δύσκολο ξεκίνημα η Vinopolis έπρεπε να διαφοροποιηθεί για να εξασφαλιστεί η αποδοτικότητα του χώρου, με χρηματοδοτική μίσθωση, με κλήση για ιδιωτικές χορηγίες και άνοιγμα στα αλκοολούχα ποτά (σαλόνι Whisky Exchange που πραγματοποιήθηκε στη Vinopolis το 2004). Στην Πόλη του Κρασιού έγινε επίσης το πρώτο Bombay Sapphire Blue Room, «αυθεντική εμπειρία από ρούμι της Καραϊβικής» ενώ λειτούργησε και μια μικρο-ζυθοποιία. Από το 2008, μια βραδιά είναι αφιερωμένη στην κωμωδία, η οποία και υποστηρίχθηκε από την εφημερίδα The Sun. Με 600.000 επισκέπτες ετησίως η Vinopolis πραγματοποιεί κέρδος ύψους 1,3 εκατ. λιρών με ετήσιο κύκλο εργασιών 8 εκατ. ευρώ. Το Διοικητικό Συμβούλιο γιόρτασε τα δέκα χρόνια του συγκροτήματος, ενώ ο πρόεδρος της Vinopolis, μίλησε για φόβο μελλοντικών ζημιών.

Ο διευθυντής Rupert Ellwood ανέφερε ότι, η Vinopolis θα συνεχίζει να διαφοροποιείται κυρίως για να αναπτύσσει την εξειδίκευσή της και τα γεγονότα γύρω από το κρασί, με ένα εστιατόριο και καταστήματα λιανικής πώλησης, αλλά και την ένταξη εκδηλώσεων, λιγότερο παραδοσιακών με το κρασί, όπως η κωμωδία. Θέλουμε να παραμείνει ένας από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς για τους επισκέπτες του Λονδίνου, γιατί έτσι θα κινητοποιήσουμε τις ικανότητές μας ώστε να παρέχουμε καινοτόμες συσκευασίες και να πραγματοποιούμε εκδηλώσεις που υπερβαίνουν τις προσδοκίες.

• **Βουλγαρία: οι καλλιεργητές σταφυλιών δεν μπορούν να βρουν αγοραστές**

Λόγω των καλών καιρικών συνθηκών το 2009, η συγκομιδή σταφυλιών στη Βουλγαρία έχει αυξηθεί κατά 8,4% δηλαδή πάνω από 400.000 τόνους, έναντι 369.400 τόνων πέρσι. Οι οινοπαραγωγοί αναφέρουν ότι η ποιότητα είναι εξαιρετική, με υψηλή περιεκτικότητα σε ζάχαρα, αλλά και πλούσιο άρωμα.

Ωστόσο, οι καλλιεργητές δεν αισιοδοξούν, αφού η βιομηχανία οί-

νου πέρασε τη χειρότερη περίοδο, των τελευταίων 20 ετών. Λόγω της μείωσης των εξαγωγών οίνου και την κατάρρευση των πωλήσεων στην εγχώρια αγορά, οι δεξαμενές έχουν αρκετό απόθεμα απούλητων κρασιών για την κάλυψη των πωλήσεων και για το επόμενο έτος, ακόμα και αν δεν παραχθεί κρασί το τρέχον έτος. Επιπλέον, με την πολυπλοκότητα της διαδικασίας για την λήψη χρηματοδότησης και την έλλειψη ρευστότητας, μειώνεται η ικανότητα των οινοποιείων να αγοράσουν τη νέα συγκομιδή. Οι καλλιεργητές προτείνουν ως εκ τούτου άμεσες πωλήσεις σε χαμηλή ονομαστική τιμή ή την δέσμευση ότι πρέπει να εξωφληθούν την άνοιξη. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις του Εθνικού Συμβουλίου Αμπέλου και Οίνου, οι συνολικές αγορές των σταφυλιών που προορίζονται για τη βιομηχανία οίνου κατά την τρέχουσα περίοδο, αναμένεται να μειωθούν σχεδόν κατά το ήμισυ σε 120.000 τόνους έναντι 203.400 τόνων της προηγούμενης χρονιάς. Αντιμέτωπα με μια μείωση από 15 έως 20% των παραγγελιών για εξαγωγή, τα οινοποιεία εξαρτώνται κυρίως από τους δικούς τους αμπελώνες και τις συμβάσεις τους με τους τοπικούς συνεταιρισμούς. Έτσι, δεν θ' αγοράστούν τα επιπλέον σταφύλια που προέρχονται από μικρούς παραγωγούς, οι οποίοι πρέπει να επιλέξουν μεταξύ δύο κακών – «να πωλούν τα προϊόντα τους για ένα τραγούδι» ή να αφήσουν τα σταφύλια να σαπίξουν στο αμπέλι. Σύμφωνα με το Εθνικό Συμβούλιο Αμπέλου και Οίνου, οι οινοπαραγωγοί καλύπτουν τώρα το 50-70% της παραγωγής τους, με τα δικά τους σταφύλια. Όλα τα οινοποιεία, συμπεριλαμβανομένων και πολυάριθμων νέων οινοποιείων τύπου "Chateau", που έχουν ξεφυτρώσει σε όλη τη χώρα, έχουν επενδύσει από το 2000, στη δημιουργία δικών τους αμπελιών, για να έχουν πρώτη ύλη σταθερής ποιότητας. Οι περισσότεροι από αυτούς τους αμπελώνες, έχουν φυτευτεί πρόσφατα και η πλειοψηφία των οινοποιείων θα είναι σε θέση να καλύψει το σύνολο της παραγωγής, με δικά τους σταφύλια τα επόμενα χρόνια. Αυτό, λένε οι ειδικοί, θα ηχήσει σαν αγγελία θανάτου για τους μικρούς παραγωγούς σταφυλιών, που κατέχουν αμπελώνες περισσότερο από τους μισούς της χώρας, δηλαδή 104.335 εκτάρια.

• **Χιλή: Οι εξαγωγές χύμα κρασιού, πιέζονται σε χαμηλότερες τιμές**

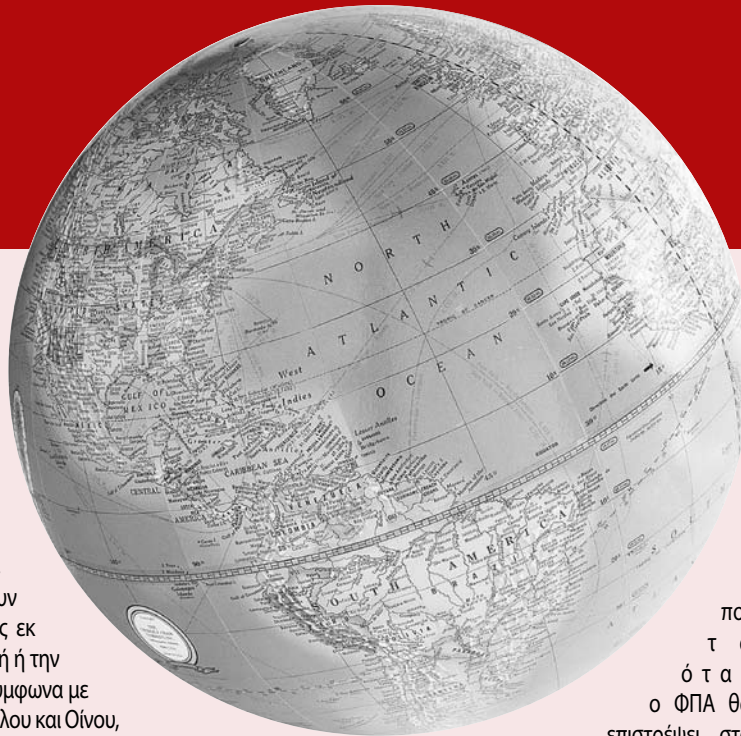
Στις εξαγωγές της Χιλής, οι χύμα οίνοι καταλαμβάνουν ποσοστό 14% σε αξία σε σύγκριση με το 2008 και θα φθάσουν τα 200 εκατομμύρια δολάρια το τρέχον έτος. Η αύξηση αυτή συνοδεύεται από μείωση της μέσης τιμής ενός λίτρου που εξάγεται αφού η τιμή ανέρχεται σε 0,88 δολάρια (0,58 €) το 2008 και μειώθηκε σε 0,77 δολ. (0,51 €) το τρέχον έτος. Οι πωλήσεις χύμα κρασιού έχουν ενισχυθεί από την αύξηση της παραγωγής (14%). Η τιμή των σταφυλιών μειώθηκε από 10 έως 50% ανάλογα με την ποικιλία. Η μείωση των τιμών των σταφυλιών, έχει ως αποτέλεσμα οι παραγωγοί να κάνουν το κρασί τους οι ίδιοι και να το διαθέτουν στην αγορά χύμα οίνων, υποστηριζόμενοι από την ισχυρή ζήτηση.

• **Καλιφόρνια: Τα οινοποιεία θέλουν περισσότερη ελευθερία για τις εμπορικές δραστηριότητες του Οινοτουρισμού**

Η συζήτηση για την επιχειρηματική δραστηριότητα των οινοποιείων στην Καλιφόρνια έχει ξεκινήσει πάλι. Για 20 χρόνια, τα οινοποιεία της Καλιφόρνιας περιορίζονται στον οινοτουρισμό. Για να αποτραπεί η Κοιλάδα Νάπα από το να γίνει μια νέα Disneyland, οι περιφερειακές αρχές, σε συμφωνία με τον κλάδο του οίνου, επέβαλαν το 1989, όπως οι εκδρομές σε κάβες γευσγνωσίας, να μην μπορούν να γίνουν παρά μόνο με ραντεβού. Οι μη γεωργικές χρήσεις, όπως δεξιώσεις σε κελάρια για γάμους έχουν απαγορευθεί. Οι κανόνες αποσκοπούν στην προστασία του αγροτικού χαρακτήρα της περιοχής και στη διατήρηση των γεωργικών παραδόσεων. Πρόσφατα, πολλά οινοποιεία της Καλιφόρνιας πρότειναν να επιστρέψουν σε αυτές τις δραστηριότητες, υποστηρίζοντας ότι ο περιορισμός των εμπορικών δραστηριοτήτων θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των οινοποιείων της περιοχής. Αν τα οινοποιεία έχουν μεγαλύτερη ελευθερία στο να εμπορεύονται κρασιά με τη διοργάνωση των εκδηλώσεων, θα είναι ευκολότερο οι καταναλωτές να απολαύσουν το προϊόν και έτσι να αυξήσουν τις πωλήσεις τους με επακόλουθη διατήρηση της τιμής αγοράς για τους παραγωγούς σταφυλιών, υποστηρίζαν οι υποστηρικτές αυτής της πρότασης. Η συζήτηση έχει ανοίξει εκ νέου, οι τέσσερις οργανώσεις που εκπροσωπούν την παραγωγή κρασιού στην Καλιφόρνια έχουν προθεσμία έως τις 31 Ιανουαρίου, να υποβάλουν προτάσεις που θα λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα των διαφόρων μερών.

• **Ηνωμένο Βασίλειο: Η WSTA ζητεί τη μείωση των φόρων για το κρασί και τα οινοπνευματώδη**

Η WSTA (Wine & Spirit Trade Association), κάλεσε τη βρετανική κυβέρνηση να μειώσει τους φόρους στο κρασί και τα οινοπνευματώδη

πο-
τ
ά
ο
ΦΠΑ
θα
επιστρέψει
στο
κανονικό
επίπεδο
του

17,5% στο τέλος του Δεκεμβρίου. Μια προσωρινή μείωση του ΦΠΑ τέθηκε σε εφαρμογή το Νοέμβριο του 2008, διότι το Υπουργείο Οικονομικών επιθυμούσε να διασφαλίσει ότι η αύξηση της φορολογίας για τα κρασιά και τα οινοπνευματώδη, που αποφάσισε στις αρχές του 2008, δεν θα είχε καμία επίπτωση στις πωλήσεις. Η WSTA υποστηρίζει ότι για το 90% των οίνων που πωλούνται μέσω λιανικών σημείων πώλησης στο Ηνωμένο Βασίλειο, η αύξηση φόρου δεν ήταν οικονομικά ουδέτερη. Η υπερβολική αύξηση φορολογίας σύμφωνα με την WSTA, θα οδηγούσε σε μείωση του προϋπολογισμού, που διαθέτουν οι καταναλωτές για κρασί, γεγονός που θα σήμαινε υψηλότερο κόστος παραγωγής. Θα συνέβαλε επίσης στο να καταργηθούν θέσεις εργασίας και στη μείωση των επενδύσεων στη διανομή οίνων και οινοπνευματωδών ποτών, στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου. "Ενώ άλλες βιομηχανίες έχουν λάβει ενίσχυση για την αντιμετώπιση της κρίσης, η βιομηχανία ποτών έχει πληγεί από την αύξηση της φορολογίας", αναφέρεται από την WSTA.

• **Αυστραλία: Η τιμή του Chardonnay χαμηλότερη από το κόστος παραγωγής του.**

Οι συνομιλίες μεταξύ των παραγωγών και των οινοποιείων για την τιμή των σταφυλιών της συγκομιδής του 2010 ξεκινά αυτές τις ημέρες στην Αυστραλία. Το group Foster's έχει ανακοινώσει τιμές στους παραγωγούς των περιοχών της Riverland και Mildura δυο περιοχές που μόνες τους αντιπροσωπεύουν το ήμισυ της παραγωγής κρασιού της χώρας. Το group θα πληρώσει το Chardonnay το τρέχον έτος στα 150 δολάρια ανά τόνο (93,5 €/t), τιμή χαμηλότερη από το κόστος παραγωγής που εκτιμάται μεταξύ 230 και 300 δολάρια ανά τόνο (143 με 187 €). Οι ένδοξες μέρες της αμπελοκαλλιέργειας στην Αυστραλία, του 1990, όταν η τιμή του Chardonnay είχε ανέλθει στα \$ 900 (€ 561 ανά τόνο) έχουν περάσει. Η Foster's αποδίδει την μείωση, στη διάβρωση των εξαγωγικών πωλήσεων της, που οφείλεται επίσης στην εκθρόνιση του Chardonnay, αφού οι καταναλωτές προτιμούν περισσότερο όξινα κρασιά όπως το Sauvignon Blanc από τη Νέα Ζηλανδία. Οι πωλήσεις της Αυστραλίας σε Chardonnay άρχισαν να μειώνονται το 2004, ενώ κατακάλυψαν κατά 25% σε 5 χρόνια. Η Foster's δεσμεύεται να τιμήσει όλα τα συμβόλαια χωρίς περαιτέρω μείωση της τιμής ή ποσοτικά όρια. Για να ελαχιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των δυσχερειών των δραστηριοτήτων του κλάδου οίνου, το group Foster's έχει προβεί σε αναδιάρθρωση της επιχείρησης τον Φεβρουάριο στον εξορθολογισμό του χαρτοφυλακίου οίνων, και στην εκρίζωση 300 ha αμπελιών.

• **Χύμα: Η παγκόσμια αγορά χύμα οίνου**

Με πρωτοβουλία των ισπανικών επιχειρήσεων, η πρώτη διεθνής έκθεση χύμα οίνου, πραγματοποιήθηκε στο Άμστερνταμ στις 9 και 10 Νοεμβρίου. Με την ευκαιρία αυτή, δημοσιεύθηκαν στοιχεία από όλο τον κόσμο.

Για το 2009, η κατάταξη για πωλήσεις οίνων χύμα (σε αξία) έχει ως εξής: **Ιταλία:** 311 εκατ. €, **Ισπανία:** 297 εκατ. €, **Γαλλία:** 272 εκατ. €, **Αυστραλία:** 160 εκατ. €, **Χιλή:** 139 εκατ. €, **Ηνωμένες Πολιτείες:** 133 εκατ. €, **Νότια Αφρική:** 132 εκατ. €

Δεύτερη σε αξία, η Ισπανία είναι πρώτη σε όγκο. Ο γενικός διευθυντής του ισπανικού Παρατηρητηρίου αγοράς οίνου (OEMV), Rafael del Rey, ανέφερε στην πρώτη έκθεση του χύμα κρασιού που πραγματοποιήθηκε στο Άμστερνταμ στις 9 και 10 Νοεμβρίου, ότι η Ισπανία πούλησε 1,3 εκατομμύρια εκατόλιτρα οίνου σε μια χρονιά.

Το μεγαλύτερο μέρος των πωλήσεων χύμα οίνου της Ισπανίας έχει πτωτική πορεία στην ιταλική αγορά (-79%), Ρωσία (-64%) και στη Γαλλία (-11,4%), αλλά καταγράφει άνοδο στην Πορτογαλία (50%), Δανία (102%), και στην Αγκόλα (38%). Η μέση τιμή ανά λίτρο ποικίλλει σημαντικά ανάλογα με τον προορισμό: 1,84 €/lit στη Νορβηγία ή 1,32 €/lit στη Δανία, έναντι λιγότερο από 1 €/lit σε αγορές όπου ο ανταγωνισμός οδηγεί τις τιμές προς τα κάτω, όπως: 0,74 € / lit στις Ηνωμένες Πολιτείες, 0,54 € / lit στην Κίνα, αλλά και 0,55 € / lit στην Ιταλία.

Δικαιούχοι ενιαίας ενίσχυσης

Δικαιούχοι αμπελουργοί της ενιαίας ενίσχυσης, βάσει των κριτηρίων που ορίστηκαν με απόφαση της υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κατ. Μπατζελή και Οικονομίας κ. Λ. Κατσέλη, είναι όσοι καλλιεργούν:

- από 10 έως 150 στρέμματα αμπελώνες στις πεδινές περιοχές της ηπειρωτικής χώρας,
- από 5 έως 150 στρέμματα στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας, και
- από 3 έως 150 στρέμματα στα νησιά του Ιονίου και Αιγαίου Πελάγους, με εξαίρεση την Εύβοια και την Κρήτη.

Στα μικρά νησιά με κατοίκους κάτω των 3.000 δικαιούχοι είναι όλοι οι αμπελουργοί, ανεξαρτήτως του μεγέθους του αμπελώνα.

Στις αμπελουργικούς εκμεταλλεύσεις με έκταση μικρότερη του 1 στρέμματος ή μεγαλύτερη των 150 στρεμμάτων, οι αμπελουργοί δεν παίρνουν δικαιώματα και επομένως αποκλείονται από την καταβολή ενιαίας ενίσχυσης.

Δικαιώματα χορηγούνται μόνο για τις οινοποιήσιμες ποικιλίες σταφυλιών, αποκλεισμένων των σταφυλιών της λεγόμενης διπλής ή τριπλής χρήσης.

Κάθε αμπελουργός λαμβάνει δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης το πολύ για τον αριθμό των στρεμμάτων αμπελώνα που κατέχει με ανώτατο όριο τα 5 δικαιώματα ή 50 στρέμματα.

Ο υπολογισμός της ενίσχυσης γίνεται με βάση τον Εθνικό Φάκελο του κρασιού για την περίοδο 2009-2013. Το συνολικό ποσό της ενιαίας ενίσχυσης που μπορούν να εισπράξουν από τον χρόνο οι αμπελουργοί ανέρχεται στα 13 εκατ. ευρώ για το 2010 και 2011 και στα 16 εκατ. ευρώ για το 2011 και 2012. Για το 2009 χορηγούνται 30.000 δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης, που έχουν οριστεί στα 43,30 ευρώ το στρέμμα. Το οριστικό όμως ύψος και πλήθος των δικαιωμάτων θα καθοριστεί μετά την ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης, όταν δηλαδή θα έχει ολοκληρωθεί η εξέταση των ενστάσεων. Σύμφωνα με πληροφορίες που έχει η ΚΕΟΣΟΕ, μέχρι σήμερα οι δικαιούχοι ανέρχονται σε 26.000 αμπελοκαλλιεργητές, ενώ συνεχίζεται η διασταύρωση των αιτήσεων ενιαίας ενίσχυσης με το Αμπελουργικό Μητρώο.

Από την διασταύρωση έχουν προκύψει πολλές απορρίψεις αιτήσεων εξ' αιτίας κυρίως της υποβολής αιτημάτων για ενίσχυση ποικιλιών τριπλής χρήσης ή συγκαλλιέργειας.

Προκαταβολές ενιαίας ενίσχυσης

Πριν από τις γιορτές πιστώθηκαν οι λογαριασμοί των δικαιούχων αγροτών με την προκαταβολή της ενιαίας ενίσχυσης,

Να δοθούν εθνικοί πόροι

Την ικανοποίησή της εκφράζει η ΚΕΟΣΟΕ για το γεγονός ότι οι προτάσεις της σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις καθορισμού των δικαιούχων ενιαίας ενίσχυσης βρήκαν ανταπόκριση από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Η εξέλιξη αυτή, ουσιαστικά οδηγεί για πρώτη φορά κοινοτικούς πόρους, στους αμπελοκαλλιεργητές και μόνο, οι οποίοι τα τελευταία χρόνια βλέπουν το εισόδημα τους να συρρικνώνεται δραματικά και αποτελεί υπό προϋποθέσεις αντικίνητρο στις τάσεις εγκατάλειψης του ελληνικού αμπελώνα.

Οι προϋποθέσεις αυτές συναρτώνται με το ύψος της ενιαίας ενίσχυσης που παραμένει εξαιρετικά χαμηλό, μόλις στα 43,30 € ανά στρέμμα, όταν η αμπελοκαλλιέργεια με τη μορφή που αναπτύσσεται στη χώρα μας αποτελεί μια πολυετή και πολυδάπανη καλλιέργεια.

Είναι προφανές ότι θα πρέπει να προβλεφθούν και εθνικοί πόροι, ώστε η συνολική ενίσχυση στους αμπελουργούς, να ανέλθει σ' ένα αξιοπρεπές ύψος που θα τους διασφαλίσει ένα ελάχιστο εισόδημα, όπως πάγια τα τελευταία χρόνια ζητεί ο κλάδος.

ενώ σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις η δεύτερη δόση (εξόφληση) θα δοθεί μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων.

Συνολικά δόθηκαν 1,2 δις ευρώ, με 90 εκατ. πάντως να πα-

ρακρατούνται από την ΑΤΕbank για ληξιπρόθεσμες οφειλές προς την ίδια και προς τις ΕΑΣ.

Η υπουργός Αγρ. Ανάπτυξης Κατ. Μπατζελή είπε το 1,2 δις ευρώ θα ενισχύσει τη ρευστότητα και την ζήτηση στο σύνολο της περιφέρειας, ενώ τόνισε ότι ότι ακόμη και οι χώρες της ΕΕ που έχει ολοκληρώσει την ψηφιοποίηση δεν έδωσαν προκαταβολή της ενιαίας ενίσχυσης στους παραγωγούς πριν τις 15 Δεκεμβρίου.

Εν τω μεταξύ, τελεσίγραφο το οποίο λήγει στις 31 Ιανουαρίου 2010 έδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ελληνική κυβέρνηση για την ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης των αγροτεμαχίων. Τα αγροτεμάχια που δεν θα έχουν ψηφιοποιηθεί έως την παραπάνω ημερομηνία θα εξαιρεθούν από τις πληρωμές του 2009. Οι πληρωμές προς τους αγρότες, πάντως, θα μπορούν να γίνουν αφού θα έχουν ολοκληρωθεί οι απαιτούμενοι έλεγχοι για τους οποίους δίνεται διορία στην ελληνική κυβέρνηση έως τα τέλη Φεβρουαρίου 2010.

Στη σχετική ανακοίνωση της αρμόδιας για τη γεωργία επιτρόπου Μαρίας Φίσερ Μπόελ δεν λείπουν και οι αρκετά σκληρές εκφράσεις. «Η Επιτροπή δεν αποδέχεται μια κατάσταση κατά την οποία μια μειοψηφία αγροτών εμποδίζει την πλειοψηφία να εισπράξει τα χρήματα που δικαιούται», αναφέρεται μεταξύ άλλων στην ανακοίνωση, ενώ σε άλλο σημείο επισημαίνεται: «Το μέτρο αυτό (η παράταση) βεβαίως αποτελεί απόλυτη εξαίρεση, η οποία δεν θα επαναληφθεί στο μέλλον. Για το λόγο ακριβώς αυτό οι ελληνικές αρχές θα πρέπει να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίσουν σταθερότητα ψηφιοποίησης των αγροτεμαχίων πριν ξεκινήσει η υποβολή των αιτήσεων για το έτος 2010. Αυτό είναι ουσιαστικής σημασίας ώστε να μην τεθούν σε κίνδυνο η κατάθεση αιτήσεων για το 2010, οι έλεγχοι και οι μετέπειτα πληρωμές για τις εν λόγω αιτήσεις».

Σημειώνεται πάντως ότι σε δηλώσεις της κ. Μπατζελή επαναβεβαίωσε ότι η ψηφιοποίηση θα έχει ολοκληρωθεί έως το τέλος Ιανουαρίου 2010 και ότι έως το τέλος Φεβρουαρίου θα έχουν ολοκληρωθεί οι έλεγχοι του ΟΠΕΚΕΠΕ στο δείγμα του 5%.

συνέχεια από τη σελ.5

για την ποικιλία Σαββατιανό, ορίστηκε στα 0,15 € / kg. Τις τιμές βέβαια των συνεταιρισμών είναι αμφίβολο, εάν τις ακολουθούν οι έμποροι σταφυλιών στην Κρήτη.

Σε αντίθεση με το νομό Ηρακλείου, στο νομό Κορινθίας, οι ποικιλίες Κορινθιακή σταφίδα και Σουλτανίνα, εισρέουν στον οινικό τομέα, σε πολύ χαμηλότερες τιμές (φέτος 0,08-0,10 € / kg) δημιουργώντας ιδιαίτερα προβλήματα στην αγορά, όταν μάλιστα γίνονται και αντικείμενο εμπορίας ως οίνου ΟΠΑΠ.

Τέλος και επειδή, οι πρακτικές αυτές αφορούν αγροτικούς πληθυσμούς, θα πρέπει να εξετασθεί η προοπτική, οι ποικιλίες διπλής και τριπλής χρήσης, να οδηγούνται σε απόσταση και το οινόπνευμα που παράγεται από αυτήν, να χρησιμοποιείται για την παραγωγή, **ενός κατ' όνομα και μόνο ελληνικού προϊόντος, που είναι το Ούζο.**

Είναι γεγονός σήμερα ότι, ένα παραδοσιακό ελληνικό προϊόν όπως είναι το Ούζο, παρασκευάζεται από πρώτη ύλη, που σε ποσοστό 99,9% είναι εισαγόμενη (αλκοόλη). Δεδομένου ότι η Ελλάδα είναι υποχρεωμένη να καταθέσει «Τεχνικό Φάκελο» με τα χαρακτηριστικά του προϊόντος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί ότι το ελληνικό Ούζο, θα πρέπει να παράγεται, από γεωργικής προέλευσης αλκοόλη τουλάχιστον ελληνική.

Είναι απαράδεκτο να θεωρούμε το Ούζο ελληνικό προϊόν, όταν στο προϊόν αυτό δεν υπάρχει καμία ελληνική πρώτη ύλη. Προκειμένου να υπάρξει ομαλότητα στην ελληνική αγορά, θα μπορούσε να προβλεφθεί, ότι η παραγωγή Ούζου, θα πραγματοποιείται χρησιμοποιώντας ένα ποσοστό αλκοόλης, αμπελοοινικής προέλευσης. Η πολιτική αυτή επιδίωξη, εδραιώνεται και από την ανάγκη επιστροφής στην παραδοσιακή φύση του προϊόντος, το οποίο άρχισε να παράγεται στην Ελλάδα από αμπελοοινικής προέλευσης αλκοόλη (π.χ. ΟΥΖΟ ΤΥΡΝΑΒΟΥ). **Σήμερα έχουν αντιστραφεί οι όροι παραγωγής, με αποτέλεσμα, να πρι-**

μοδοτούμε την εισαγωγή αλκοόλης, εις βάρος των ελληνικών γεωργικών προϊόντων και ταυτόχρονα να παραπλανούμε βάνουσα τον Έλληνα καταναλωτή, ο οποίος θεωρεί ότι καταναλώνει ελληνικά προϊόντα.

Βέβαια το προϊόν αυτό, δεν ανήκει στο πεδίο ευθύνης του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και απαιτείται, ισχυρή πολιτική βούληση, ώστε ν' ανατραπεί το status που επικρατεί στην αγορά και αφορά και συμφέροντα πολυεθνικών εταιρειών. Το Ούζο, αντιμετωπίζει ανταγωνιστικά προϊόντα όπως το ελληνικό τσίπουρο και τα εισαγόμενα αλκοολούχα ποτά, αλλά επ' ουδενί παράγει συμφέροντα, που συμβαδίζουν με την δημιουργία προστιθέμενης αξίας ελληνικού προϊόντος. **Η πρόβλεψη συνεπώς της χρήσης αλκοόλης ελληνικής αλλά και αμπελοοινικής προέλευσης θα δώσει διέξοδο, ταυτόχρονα σε πολλούς κλάδους της αγροτικής παραγωγής, θα δημιουργήσει πεδίο αγροτικής δραστηριότητας, εστίες απασχόλησης, αλλά κυρίως προστιθέμενη αξία, που ξεκινάει από τον πρωτογενή τομέα και καταλήγει στον καταναλωτή.**

Μεσίτες

Μεγάλο όγκο της σταφυλικής παραγωγής, μη συνεταιρισμένοι κυρίως αμπελουργοί, τον παραδίδουν σε μεσίτες (εμπόρους), οι οποίοι με τη σειρά τους μεταπωλούν την πρώτη ύλη σε οινοποιεία. Τα οινοποιεία αυτά πολλές φορές γίνονται προθάλαμοι (πλυντήρια) μεταποίησης της πρώτης ύλης σε οίνο, ο οποίος θα μεταπωληθεί σε τρίτα οινοποιεία, με αποτέλε-

σμα να δυσχεραίνεται η ιχνηλασιμότητα της πρώτης ύλης.

Οι μεσίτες είναι υποχρεωμένοι από την ΚΟΑ Οίνου, να υποβάλλουν σε αναλυτικές καταστάσεις, μέσω των δηλώσεων συγκομιδής για τις παραλαβές από τους αμπελουργούς (Δηλώσεις Εμπορίας). Η δήλωση συγκομιδής έχει προβλεπόμενα πεδία, του κωδικού αμπελοτεμαχίου και την ποικιλία. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονισθεί η συνυπευθυνότητα του οινοποιού,

όταν αγοράζει σταφύλια από μεσίτες, αφού και ο οινοποιός πρέπει να διασφαλίζει, την ιχνηλασιμότητα της πρώτης ύλης, ειδικά όταν από αυτήν παράγονται οίνοι, είτε με γεωγραφική ένδειξη, είτε ποικιλιακοί.

Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, οι υποχρεώσεις των μεσιτών δεν εκπληρώνονται ως προς τις κανονιστικές διατάξεις, αλλά το «κακό» δε σταματάει εδώ. Οι περισσότεροι μεσίτες, εκδίδουν τιμολόγια προς τους αμπελουργούς με αναγραφή γενικόλογη στο πεδίο του είδους: **λευκά ή ερυθρά σταφύλια.**

Η περιγραφή αυτή είναι παράνομη, γιατί δεν εκπληρώνει, ούτε την υποχρέωση του άρθρου 24 του ΚΑΝ(ΕΚ) 479/08, για παραγωγή σταφυλιών στο κοινοτικό έδαφος, ποικιλιών του γένους Vitis vinifera. **Όμως η γενίκευση αυτή καλύπτει, όλες τις περιπτώσεις παράνομης διακίνησης σταφυλιών είτε από παράνομα φυτεμένους αμπελώνες, είτε από ποικιλίες διπλής τριπλής χρήσης, είτε από ποικιλίες που δεν είναι ταξινομημένες σε ένα νόμο, είτε ακόμη είναι υβριδικές και συνεπώς εκτός είδους Vitis vinifera.**

Μέσω των μεσιτών διακινείται συνεπώς ο μεγαλύτερος όγκος της παράνομης εισαγω-

γής σταφυλιών στον αμπελοοινικό τομέα και για αυτό ο κλάδος τους ονομάζει ως «πλυντήρια μαύρων σταφυλιών» τα οποία τις περισσότερες φορές καταλήγουν μετά από δαιδαλώδη διαδρομή σε μεγάλες οινοποιητικές μονάδες.

Το κόστος της πρώτης ύλης είναι τόσο χαμηλό που δε μπορούν να το ανταγωνιστούν, τα ταξινομημένα οινοστάφυλα και επιπροσθέτως συμβάλλει στη διακίνηση οίνων στην αγορά, σε τιμές που δημιουργούν αμφιβολίες για το εάν το προϊόν είναι οίνος (π.χ. 2,5 € ο ασκός των 5 lt).

Προκειμένου να κατασταλεί η πρακτική αυτή, απαιτείται να εφαρμοσθούν οι κοινοτικές και οι εθνικές διατάξεις (Κ.Β.Σ.) ώστε στο τιμολόγιο αγοράς όλων των κατηγοριών να περιλαμβάνονται οι υποχρεωτικές αναφορές όπως:

- 1) ο κωδικός αμπελοτεμαχίου από τον οποίο, προέρχονται τα σταφύλια και θα είναι ο ίδιος με αυτόν της δήλωσης συγκομιδής
- 2) η κατηγορία των σταφυλιών για οίνο ΟΠΑΠ, Τοπικό Οίνο, ποικιλιακό οίνο ή απλό οίνο.
- 3) η ποικιλία, η οποία μπορεί να ελεγχθεί ως σύννομα φυτεμένη με βάση τον κωδικό αμπελοτεμαχίου.

Για τους λόγους αυτούς επιβάλλεται στην υποβαλλόμενη από τους αμπελουργούς, Δήλωση Συγκομιδής να ελέγχονται και να επισυνάπτονται τα τιμολόγια αγοράς σταφυλιών των οινοποιών.

Απαραίτητη προϋπόθεση και στο σημείο αυτό είναι, ο έλεγχος κατά την διακίνηση σταφυλιών από μεικτά συνεργεία την εποχή του τρύγου, που θα έχουν την δυνατότητα να διακρίνουν τις ποικιλίες σταφυλιών μεταξύ τους (π.χ. Αγιοργήτικο ή Κορινθιακή σταφίδα – Βηλάνη ή σουλτανίνα), και η συλλειτουργία των ελέγχων, σε όλα τα επόμενα στάδια εντός του οινοποιείου, αλλά και στην αγορά. Η επιβολή αυστηρότατων ποινών, στους παραβιάζοντες τις παραπάνω υποχρεώσεις, θα απέτρεπε την οικονομική, αλλά και τη φυσική νοθεία του προϊόντος.

Προοπτικές ανάπτυξης του ελληνικού αμπελώνα

Ανοιχτή επιστολή προς την Υπουργό κα Κατερίνα Μπατζελή

Πριν απ' όλα, κυρία Υπουργέ, θα ήθελα ολόψυχα να σας ευχηθώ – και πιστεύω το ίδιο θα επιθυμούσαν και οι αναγνώστες αυτής της εφημερίδας – να πετύχετε στο έργο σας και να λαμπρύνετε με τις ενέργειές σας τη σημαντική αυτή θέση που σας ανέθεσε ο Πρωθυπουργός της χώρας. Η επιτυχία σας θα είναι βάλαμο στις ψυχές των Ελλήνων αγροτών που έχουν χάσει την εμπιστοσύνη τους στο Υπουργείο που υπηρετείτε, έχουν χάσει τον προσανατολισμό τους και το όραμα να δουλέψουν την ελληνική γη. Πάνω απ' όλα έχουν χάσει την ελπίδα ότι θα υπάρξει καλύτερο μέλλον για τους ίδιους και τα παιδιά τους. Ελπίζουν μόνο στη δική σας παρουσία και στις καλές σας προθέσεις.

Η στήλη αυτή, στην οποία γράφω αρκετά χρόνια, αναφέρεται στους αμπελουργούς και επομένως επιβάλλεται να περιορισθώ σε θέματα που αφορούν στη φιλόπονη αυτή μερίδα των αγροτών μας. Είναι, βέβαια, ευνόητο ότι θα αναφέρω επιλεκτικά μερικά μόνο από τα προβλήματα του ελληνικού αμπελώνα που έχουν σχέση με τη δική μου πολύχρονη δραστηριότητα στο αμπέλι. Δεν θα αναφερθώ σε οικονομικές ενισχύσεις και αποζημιώσεις παντός είδους που στοχεύουν να επουλώσουν προσωρινά τις πληγές της ταλαιπωρημένης ελληνικής αμπελουργίας – και γεωργίας γενικότερα –, αλλά σε απλά και αυτονόητα μέτρα που έχουν αναπτυξιακό χαρακτήρα και στοχεύουν στη δημιουργία ενός υγιούς αμπελοοινικού τομέα που θα παράγει ποιοτικά και ανταγωνιστικά προϊόντα. Είμαι αντίθετος στη διανομή τεράστιων χρηματικών ποσών – να αναφερθώ μόνο στα πρόσφατα 500.000.000 ευρώ – που αν η κυβέρνηση μπορούσε να τα διαθέσει για την ανάπτυξη της γεωργίας, ο αγρότης δεν θα είχε ανάγκη οικονομικών ενισχύσεων.

**OINO
ΓΝΩΣΙΑ**

Γράφει:

Ο Δρ. Ιωάννης Ρούμπος (Διατ. Διευθυντής του
Ινστιτούτου Προστασίας Φυτών Βόλου ΕΘΙΑΓΕ)

Θα μπορούσε να αξιοποιήσει τους χιλιάδες άνεργους γεωπόνους, να προωθήσει σε σωστές βάσεις την Ολοκληρωμένη Διαχείριση και τη Βιολογική Γεωργία, να αναπτύξει την εφαρμοσμένη αγροτική έρευνα και να δώσει νέα ώθηση στις αστείρευτες και ανεκμετάλλευτες δυνάμεις που έχει η ελληνική γη και η ψυχή του Έλληνα αγρότη.

Κυρία Υπουργέ, γνωρίζετε πολύ καλά ότι η ύπαρξη πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού είναι ουσιώδες ζήτημα για τον παραγωγό προκειμένου να δημιουργήσει μία ανταγωνιστική καλλιέργεια που θα παράγει ποιοτικά προϊόντα. Στην περίπτωση της αμπέλου παρακολουθώ από πολύ κοντά εδώ και 30 χρόνια τις προσπάθειες των αμπελουργών και των φορέων τους να πείσουν το Υπουργείο για το αυτονόητο, την παραγωγή δηλαδή πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού ελληνικών ποικιλιών αμπέλου. Όλες οι ευρωπαϊκές αμπελουργικές χώρες έχουν ξεκινήσει εδώ και αρκετές δεκαετίες τις διαδικασίες παραγωγής πιστοποιημένου υλικού. Ακόμη και η Τουρκία, η Αίγυπτος, το Μαρόκο κ. ά. Το αρμόδιο Υπουργείο της χώρας μας ακόμη δεν έχει ξεκινήσει, με αποτέλεσμα να γίνονται αναμπελώσεις με αμφίβολης ποιότητας πολλαπλασιαστικό υλικό και οι αμπελουργοί να επενδύουν στα τυφλά.

Το 1986, στο τριήμερο συνέδριο της Κ.Σ.Ο.Σ. για τη σουλτανίνα στο Ηράκλειο της Κρήτης τονίσθηκε έντονα στον παρό-

ντα υφυπουργό Γεωργίας η ανάγκη παραγωγής υγιούς υλικού. Τελικά η αναμπέλωση της Κρήτης έγινε με αμφισβητήσιμο πολλαπλασιαστικό υλικό και ήταν πάλι οι αμπελουργοί που ζημιώθηκαν. Οι ιολογικές ασθένειες ξαπλώθηκαν στο νησί και δημιούργησαν νέα προβλήματα.

Πέρασαν σχεδόν 20 χρόνια από τότε και ήρθε η Υπουργική απόφαση 408507/22-10-2001 (Κανονισμός 1493/1999) για την αναδιάρθρωση των αμπελουργικών εκτάσεων της χώρας. Πάλι το ίδιο πρόβλημα! Ένα πολύ σημαντικό έργο επιτελείται χωρίς να έχει εξασφαλισθεί η παραγωγή πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού ελληνικών ποικιλιών αμπέλου!

Το 2002 το ΕΘΙΑΓΕ κατέθεσε στο Υπουργείο Γεωργίας πρόταση για **ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΑΜΠΕΛΟΥ** η οποία αγνοήθηκε.

Παρόμοια τύχη είχαν και τα αποτελέσματα του προγράμματος INTERREG II (1998-2001, χρηματοδότηση 750.000.000 δραχμές) με τίτλο << Βελτίωση του γενετικού υλικού και παραγωγή βελτιωμένων αμπελοοινικών προϊόντων στην Κρήτη, Ιωάννινα, Λήμνο και Σάμο>>. Οι τράπεζες γενετικού υλικού γηγενών ποικιλιών αμπέλου που είχαν δημιουργηθεί στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο και Βόλο με πολύ μεγάλη προσπάθεια δεν υπάρχουν πια. Μια μεγάλη επένδυση στην αμπελουργία του Υπουργείου Γεωργίας με χρηματοδό-

τηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέρρευσε από αδιαφορία των αρμοδίων!

Στις 21 Μαρτίου 2005, με πρωτοβουλία του Πανελληνίου Συνδέσμου Φυτωριούχων Αντιφυλλοξηρικής Αμπέλου, πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα ημερίδα για την υλοποίηση προγράμματος παραγωγής πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού ελληνικών ποικιλιών αμπέλου, που ήταν υπό την αιγίδα και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Και αυτή τη φορά η προσπάθεια δεν καρποφόρησε παρά τις δεσμεύσεις της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου.

Είναι αναρίθμητες οι παρεμβάσεις που έγιναν προς το Υπουργείο για το πολλαπλασιαστικό υλικό από όλους τους φορείς των αμπελουργών (ΚΕΟΣΟΕ, Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Αμπέλου και Οίνου, Σύνδεσμος Ελληνικού Οίνου κλπ).

Τι φταίει; Γιατί η Πολιτεία δεν πράττει τα αυτονόητα; Γιατί, τουλάχιστον, δεν εφαρμόζει τους Κανονισμούς της ΕΕ που αφορούν στην αμπελουργία, ώστε να υπάρξει εναρμόνιση στο χώρο αυτό με τις άλλες αμπελουργικές χώρες;

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων θα έπρεπε προ πολλού να είχε, τουλάχιστον, **δημιουργήσει το απαραίτητο θεσμικό πλαίσιο τόσο για το προ-βασικό και βασικό υλικό, όσο και για την καλλιέργεια αμπέλου σε θρεπτικά υποστρώματα, σύμφωνα με τα πορίσματα των επιτροπών που είχαν συσταθεί για τον σκοπό αυτό.**

Οι αμπελουργοί και όλοι οι φορείς του αμπελοοινικού κλάδου περιμένουν με αγωνία κάποια θετική ανταπόκριση από τη νέα ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την επίλυση των χρόνιων προβλημάτων της αμπελουργίας που έχουν οδηγήσει τους αμπελουργούς σε απόγνωση.

SUSTAVINO

Το σχέδιο υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Έβδομο Πρόγραμμα-Πλαίσιο)

Το SUSTAVINO έχει ως στόχο να βοηθήσει τους Ευρωπαίους οινοπαραγωγούς σε επίπεδο συμμόρφωσης με τους περιβαλλοντικούς κανονισμούς, παρέχοντας μια Περιβαλλοντική Στρατηγική Ποιότητας για τη Βιώσιμη Παραγωγή Οίνου (Environmental Quality Strategy for Sustainable Wine production - EQSW), η οποία θα περιλαμβάνει ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την επεξεργασία και την αξιοποίηση των αποβλήτων με έναν οικονομικώς αποδοτικό και οικολογικό τρόπο.

ttz Bremerhaven